

Koncepce prevence kriminality Karlovarského kraje na léta 2024-2028

Karlovy Vary 2024

Schváleno: Zastupitelstvem Karlovarského kraje dne 9. 9. 2024 usnesením č. ZK 296/09/24

Autor:

Krajský úřad Karlovarského kraje
odbor bezpečnosti a krizového řízení
oddělení bezpečnosti a prevence
Ing. Tereza Pásková, manažerka prevence kriminality

ve spolupráci se členy Pracovní skupiny pro realizaci prevence kriminality v Karlovarském kraji

zpracováno na základě Metodiky pro tvorbu strategických dokumentů prevence kriminality a víceletých bezpečnostních analýz včetně způsobu a kritérií stanovování míry rizikovosti území (indikátory rizikovosti, apod.) ve vztahu k prevenci kriminality

OBSAH

Úvodní slovo hejtmana Karlovarského kraje

Koncepce prevence kriminality Karlovarského kraje na léta 2024-2028

I. ÚVOD	1
1. Vývoj bezpečnostní situace v souvislosti s pandemií Covid-19 způsobené koronavirem SARS-CoV-2.....	1
2. Vývoj bezpečnostní situace v souvislosti s příchodem ukrajinských uprchlíků v důsledku války na Ukrajině .	3
II. PREVENCE KRIMINALITY	6
1. Struktura prevence kriminality	6
2. Úrovně preventivních aktivit	7
3. Způsob organizování prevence kriminality v České republice	7
4. Systém prevence kriminality v České republice	8
5. Legislativa, výchozí dokumenty	9
III. PREVENCE KRIMINALITY V KARLOVARSKÉM KRAJI	11
1. Podporované oblasti prevence kriminality v Karlovarském kraji	17
IV. KONCEPCE PREVENCE KRIMINALITY KARLOVARSKÉHO KRAJE NA LÉTA 2024-2028	18
1. Východiska	19
2. Obecné cíle	20
3. SWOT analýza	21
4. Cílové skupiny	25
5. Definované priority	27
A. PRIORITA č. 1: Podpora systému prevence kriminality v Karlovarském kraji	28
B. PRIORITA Č. 2: Prevence kybernetické kriminality	35
C. PRIORITA Č. 3: Ochrana míst s vysokou koncentrací osob s důrazem na bezpečnost škol a školských zařízení	39
D. PRIORITA Č. 4: Snižování násilné a majetkové trestné činnosti	44
E. PRIORITA Č. 5: Prevence recidivy a viktimizace, podpora integrace	49
6. Zdroje financování jednotlivých opatření	56
7. Způsob vyhodnocování	57
8. Aktéři a jejich role	57
9. Dlouhodobé řešení oblasti prevence kriminality na úrovni kraje.....	58
V. ZÁVĚR	59
Seznam zkratk	60
Seznam použitých zdrojů	61
Seznam příloh	62

Úvodní slovo hejtmana Karlovarského kraje

Vážení občané Karlovarského kraje,

dovoluji si Vám představit Koncepci prevence kriminality Karlovarského kraje na léta 2024-2028, která navazuje na definované priority Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022-2027 a na Koncepci prevence kriminality Karlovarského kraje na léta 2018-2022.

Jedná se o základní dokument pro realizaci opatření v oblasti prevence kriminality na území našeho regionu. Vychází z aktuální bezpečnostní situace a rovněž z odborných zkušeností zástupců státních i nestátních subjektů, kteří se v kraji podílejí na koordinaci a realizaci preventivních aktivit.

V rámci plnění jednotlivých opatření koncepce zohledňuje aktuální bezpečnostní situaci, dostupné informace z oblasti prevence kriminality a reálné možnosti kraje i jednotlivých obcí.

Cílem všech aktivit je zvýšení bezpečí v Karlovarském kraji a zlepšení kvality života nás všech.

Je třeba i nadále podporovat koordinovaný systém prevence kriminality na krajské i místní úrovni. Pomoc a podporu mohou očekávat kvalitní a efektivní preventivní aktivity a programy státních i nestátních subjektů.

Naší snahou je i nadále posilovat vlastní odpovědnost obcí v oblasti prevence kriminality na území kraje a rovněž přispívat ke vzdělávání odborné i široké veřejnosti, informovat občany o aktuálních rizicích, způsobech prevence a možnostech pomoci a zároveň podporovat jejich aktivní přístup k zajištění vlastní bezpečnosti.

V neposlední řadě je naším cílem podporovat schopnost celého kraje efektivně reagovat na nové výzvy a trendy v oblasti bezpečnosti.

Ing. Petr Kulhánek
hejtman Karlovarského kraje

Koncepce prevence kriminality Karlovarského kraje na léta 2024-2028

I. ÚVOD

Koncepce prevence kriminality Karlovarského kraje na léta 2024-2028 (dále jen „Koncepce“) je jednou z podmínek realizace programů prevence kriminality krajů¹ obsažených ve Strategii prevence kriminality v České republice na léta 2022-2027², která byla schválena usnesením vlády České republiky č. 276 ze dne 6. dubna 2022. Koncepce navazuje na priority Koncepce prevence kriminality Karlovarského kraje na léta 2018-2022³ a reflektuje rovněž na další strategické dokumenty kraje v podobě Krajské protidrogové koncepce Karlovarského kraje na léta 2020-2024⁴, Bezpečnostní strategie Karlovarského kraje 2020-2024⁵ a Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji na období 2024-2026⁶.

1. Vývoj bezpečnostní situace v souvislosti s pandemií Covid-19 způsobené koronavirem SARS-CoV-2

V průběhu let 2020 a 2021⁷, kdy byly v České republice (dále jen „ČR“) v souvislosti s výskytem onemocnění Covid-19 uplatňovány restriktce v oblasti omezení mobility osob, konání veřejných a veřejnosti přístupných aktivit, či omezení provozu škol⁸, byla ovlivněna bezpečnostní situace nejen⁹ v Karlovarském kraji, který patřil mezi nejvíce zasažené kraje tímto onemocněním v České republice.

Zejména restriktce v oblasti omezení pohybu osob měly v tomto období v Karlovarském kraji¹⁰ (dále jen „kraj“) pozitivní dopad na pokles trestné činnosti¹¹ takřka ve všech oblastech.

Řada trestných činů se přesunula do virtuálního prostředí, kde byl i v těchto letech zaznamenáván nezanedbatelný nárůst¹².

¹ v rámci čerpání finančních prostředků v Programu prevence kriminality na místní úrovni, dotačního programu Ministerstva vnitra ČR, kdy jsou koncepce prevence kriminality krajů na víceleté období povinnou přílohou jednotlivých žádostí o dotace

² Dostupné zde: <https://www.mvcr.cz/clanek/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2022-az-2027.aspx>

³ Dostupné zde: <https://www.bezport.cz/bezpecnost-krizove-rizeni/prevence-kriminality/strategicke-dokumenty>

⁴ Dostupné zde: <https://www.bezport.cz/bezpecnost-krizove-rizeni/protidrogova-prevence/strategicke-dokumenty>

⁵ Dostupné zde: <https://www.bezport.cz/bezpecnost-krizove-rizeni/bezpecnost/bezpecnostni-strategie-karlovarskeho-kraje>

⁶ Dostupné zde: <https://www.kr-karlovarsky.cz/karlovarsky-kraj/o-kraji/strategie-koncepce-planu/strednedoby-plan-rozvoje-socialnich-sluzeb-v-karlovarskem-kraji>

⁷ i přes skutečnost, že od března 2020 do března 2022 proběhlo pět vln onemocnění Covid-19 spojených s vyhlášením Nouzového stavu, dostupné zde: [Anatomie selhání: Dva roky covidu v Česku ve faktech a výročích - Aktuálně.cz \(aktuálně.cz\)](https://www.anatomie.cz/aktualne/aktualne-cz/aktualne-cz), za účelem porovnání kriminalistických statistik v letech 2020 a 2021 bude prezentováno období těchto let

⁸ přechod na distanční výuku

⁹ vybrané informace v rámci této kapitoly korespondují s informacemi uvedenými ve Strategii prevence kriminality v ČR na léta 2022–2027. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2022, 8, 9 s. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2022-az-2027.aspx>

¹⁰ rovněž v České republice

¹¹ více informací o dalších faktorech podílejících se na poklesu kriminality během let 2020 a 2021 v analýzách kriminality Karlovarského kraje za daný rok. Dostupné zde: <https://www.bezport.cz/bezpecnost-krizove-rizeni/prevence-kriminality/strategicke-dokumenty>

¹² dle statistik Policie ČR za rok 2020 nárůst o 8,8 %; za rok 2021 nárůst o 35,33 %

Vzhledem k větší izolovanosti a nutnosti trávit ještě více času on-line¹³ byly především děti a mládež¹⁴ školou povinné vystaveny novým rizikům spojeným s pohybem v kyberprostoru¹⁵. Řada z těchto nejmladších uživatelů internetového prostředí byla překvapivě velice sofistikovanými pachateli nejrůznějších deliktů. Ve spojitosti s pandemií se rovněž objevily nové formy trestné činnosti jako podvody se zdravotnickým materiálem, padělání průkazů, či nejrůznějších potvrzení¹⁶.

Dopady pandemie zasáhly zejména do oblasti mezilidských vztahů. Dle statistických údajů počet hlášených incidentů se znaky domácího násilí za rok 2021 v kraji klesl, klesl i počet vykázaní oproti předcházejícímu roku a klesl také počet domácím násilím ohrožených osob. Vzhledem k tomu, že problematika domácího násilí je stále komplikovanější, velmi latentní a případy bývají oběťmi zřídka hlášené, nelze na základě případných klesajících hodnot ve statistických údajích s jistotou říci, že by případů domácího násilí skutečně ubývalo. Obecný trend případů domácího násilí je bohužel spíše stoupající.

Domácí násilí se stalo již od počátku první vlny koronavirové pandemie (březen 2020) především u médií velice oblíbeným tématem, díky čemuž vzniklo a bylo šířeno mnoho mýtů a dezinformací. Jedním z mýtů bylo tvrzení, že covidový stres a zavřené dveře automaticky vedou ke vzniku domácího násilí ve vztazích, kde dosud nebylo. Již od počátku trvání první vlny nebyla dle odborníků a pomáhajících institucí zaznamenána výrazná eskalace ani vznik nových případů domácího násilí. Totéž platilo během druhé vlny pandemie. Nařízená opatření tedy výrazně nezvýšila agresi v rodinách. Rovněž přes nepravdivou interpretaci médií všechny pilíře pomoci v době pandemie obětem domácího násilí pomoc v roce 2021 poskytovaly.¹⁷

Krizové a asistenční linky v tomto období zaznamenávaly zvýšené množství hovorů¹⁸.

Nařízená opatření a omezení měla jednoznačně dopady na psychiku lidí.

Dětem byla omezena školní docházka. Distanční výuka ve školách takřka zastavila realizaci školské primární prevence. Po návratu žáků a studentů do školních lavic vzhledem k upřednostnění doučení se zameškané látky byla řada nutných preventivních aktivit a činností určených pro práci s třídním kolektivem upozaděna. Z tohoto důvodu došlo u mnoha jedinců a v řadě třídních kolektivů, po opětovném usednutí do lavic, k prohloubení problémů v souvislosti s narušeným třídním klimatem, vztahy mezi žáky, či zhoršení nejrůznějších projevů rizikového chování¹⁹.

Mnoho osob řešilo nejasnosti v oblasti zaměstnání, několik rodin otázky zadluženosti, či ohrožení chudobou. Zaměstnavatelé se potýkaly s existenčními problémy. Všechny tyto faktory v dlouhodobém horizontu naopak mohou méně či více přispět ke zvýšení kriminality. Řada preventivních aktivit v průběhu pandemie kvůli omezením nebyla realizována²⁰. Nerealizovalo se vzdělávání, odborné semináře, či konference ke sdílení příkladů dobré praxe. Organizátoři se postupně sice naučili

¹³ distanční výuka, nemožnost účastnit se běžných společenských aktivit a událostí, venkovních aktivit atd.

¹⁴ ale i lidé v produktivním věku (využívání home office, videokonferencí atd.) i senioři např. za účelem kontaktu s příbuznými

¹⁵ jednalo se zejména o mravnostní delikty, sexuální nátlak a zneužívání

¹⁶ o očkování, prodělání nemoci, negativních testech

¹⁷ informace z Analýzy kriminality Karlovarského kraje za rok 2021

¹⁸ hovory se týkaly nejrůznějších záležitostí spojených s důsledky pandemie např. řešení zdravotních otázek, existenčních obav, či poradenství pro oběti trestných činů

¹⁹ závislosti, sebepoškozování, duševní problémy ad.

²⁰ složité udržování kontaktu se zvláště zranitelnými skupinami osob (děti, senioři)

využívat možností digitálních technologií, ale i přes velký přínos těchto technologií, nebylo vždy možno plně nahradit osobní kontakt, nehledě na nová rizika pojící se s využíváním těchto technologií. Nutno říci, že díky pandemii začala být využívána k práci celá řada systémů a nástrojů, které jsou využitelné i v rámci prevence kriminality.

Nápad trestné činnosti za rok 2022 a 2023 se nejen v Karlovarském kraji, ale i v celé České republice, vrátil ke stavu „před pandemií“, tedy přibližně koliduje s rokem 2019.

Kromě socioekonomických dopadů ovšem dopady v oblasti psychiky osob doznívají dodnes. Zejména v oblasti narušených vztahů mezi žáky a ve školních třídních kolektivech, kde je třeba v rámci dlouhodobých preventivních i kohezních aktivit pracovat na zlepšení třídního klimatu.

Koncepce v rámci definovaných priorit odráží rovněž důsledky v rámci bezpečnostní situace způsobené pandemickou situací v souvislosti s Covid-19 a v rámci realizovaných opatření na ně bude reagovat.

2. Vývoj bezpečnostní situace v souvislosti s příchodem ukrajinských uprchlíků v důsledku války na Ukrajině

Karlovarský kraj patří mezi regiony, které po začátku války Ruska proti Ukrajině evidují velký počet uprchlíků. Vysoký podíl ukrajinských uprchlíků na celkovém počtu obyvatel kraje podle statistik vykazuje hlavní město Praha, části Plzeňského kraje a právě Karlovarský kraj.

V rámci kraje v průběhu roku 2022 nedocházelo k nárůstu trestné činnosti ze strany ukrajinských uprchlíků, rovněž ani k páčání trestné činnosti na ukrajinských uprchlících. Policie ČR již z počátku jejich příchodu variovala s mnoha možnostmi páčání trestné činnosti včetně kriminality uvnitř ukrajinských komunit, či pachatelů, kteří zde působili dříve.

Nelze vyloučit variantu, že se mezi skupinou uprchlíků nacházejí rovněž zločinci. V rámci prvních měsíců od příchodu uprchlíků nebyly v této souvislosti v kraji potvrzeny²¹ žádné případy v oblasti prostituce, či obchodu s bílým masem.

Celorepublikově již proběhlo několik trestních řízení týkajících se schvalování invaze, či zneužívání situace uprchlíků. Jednalo se například o trestné činy z nenávisť (např. adorování postupu ruských vojsk nebo písemné útoky proti Ukrajincům). Zbývající případy se týkaly majetkových trestných činů nebo třeba sprejerství. Významnou roli hrají také podvody s vízy, krádeže či kuplířství.²²

Z počátků proudění uprchlických vln a poměrně velké míry solidarity českých občanů, potažmo i občanů kraje, nikdo nedokázal predikovat přesný vývoj v oblasti kriminality v jednotlivých regionech. Již tehdy se poukazovalo na fakt, kdy se vývojové trendy, či prvotní problémy budou odvíjet od míry stabilizace situace v kraji v oblasti postupné

²¹ údaje za první čtvrtletí roku 2022

²² dle vyjádření Víta Rakušana, ministra vnitra, v pořadí Otázky Václava Moravce

adaptability uprchlíků. Pro dlouhodobý vývoj je a bude důležité, kolik ukrajinských občanů se vrátí zpět na Ukrajinu.

I přes prozatímní nezvyšující se nápad trestné činnosti s příchozími vlnami uprchlíků do kraje Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje (dále jen „KŘP KVK“) již od počátku provádělo neustálý monitoring situace a to i v oblasti internetového prostoru. Policie ČR využívá i nadále práce s informačními zdroji. V rámci KŘP KVK vznikla pracovní skupina, která se zabývá ukrajinskými uprchlíky. Tato skupina má celokrajskou působnost, přičemž v každém okresu je určený příslušník policie se znalostmi v oblasti extremismu, který má tuto problematiku na starosti, z důvodu zachování principu teritoriality.

Obce v kraji z počátku uváděly jako velice častý problém oblast parkování ukrajinskými uprchlíky, kteří z počátku měli potíže s respektováním pravidel. Na stejný problém si stěžovaly i některé krajské instituce např. Úřad práce ČR – Krajská pobočka v Karlových Varech.

Média informovala o proudících vlnách Romů z Ukrajiny napříč kraji, kteří devastují přidělená ubytování. Krajský koordinátor pro romské záležitosti, národnostní menšiny a integraci cizinců osvětlil situaci ohledně příchozích Romů z Ukrajiny, přičemž uvedl, že v Karlovarském kraji se nacházelo kolem 60-100 ukrajinských Romů, kteří často mění ubytování. Nejednalo se o Romy ukrajinsko-maďarské. Cílová destinace těchto osob byla Německo. Jednalo se o více početné skupiny, které hovoří romsky. Nejsou negramotní, jak se mnohdy chybně interpretuje. Rumunští Romové zde z počátku nebyli zaznamenáni.²³

K měsíci březnu roku 2023 Ukrajinci v kraji reprezentovali nejpočetnější národnostní menšinu v počtu 10 000 osob. Krajský koordinátor pro romské záležitosti, národnostní menšiny a integraci cizinců obdobně jako zástupci Policie ČR potvrdil, že s menšinou na poli nezákonného jednání či společensky nežádoucího chování zatím nejsou evidovány žádné výraznější problémy.²⁴

Po vlně solidarity ze strany české společnosti, která probíhala ve velké míře především během počátečních nejvýraznějších proudů příchozích ukrajinských uprchlíků do České republiky nadále zůstává prostor pro pole prevence kriminality a sociálně integračních aktivit, přičemž následující fakta byla zohledněna v rámci definování priorit Koncepce.

V rámci školního prostředí je třeba nadále věnovat značný prostor stmelování třídních kolektivů a aktivitám změřeným na budování příznivého třídního klimatu. Do tříd, které byly narušeny v rámci a po „covidovém“ distančním vyučování navíc byly zařazeny ukrajinské děti, které mnohdy nebyly správně integrovány do kolektivu a problémy se tak ještě prohloubily. Ve vybraných obcích v kraji dosahuje podíl ukrajinských žáků až 12 %²⁵ z celkového počtu žáků.

Dalším bodem je jednoznačně zaměření se na snižování nenávislných tendencí ve společnosti. V souvislosti s válkou na Ukrajině je šířena řada dezinformací,

²³ dle informací uvedených v zápisu z jednání Pracovní skupiny pro realizaci prevence kriminality v Karlovarském kraji dne 20. 4. 2022

²⁴ dle informací uvedených v zápisu z jednání Pracovní skupiny pro realizaci prevence kriminality v Karlovarském kraji dne 8. 3. 2023

²⁵ průměr v ČR je přitom 3,7 %

nenávistných kampaní, či verbálních lynčů²⁶ především prostřednictvím on-line prostředí.

V návaznosti na změny některých ustanovení tzv. Lex Ukrajina V. platných od 1. 7. 2023 v oblasti vyplácení humanitárních dávek, bezplatného ubytování a ubytování v tzv. solidárních domácnostech soukromých osob, se někteří uprchlíci rozhodli vrátit do své vlasti, nicméně pro ty, kteří se rozhodli v kraji²⁷ zůstat, je žádoucí, stejně tak jako pro zdejší občany, pracovat na vzájemné integraci a dlouhodobém pohodovém soužití a vzájemném respektu.

K měsíci únoru 2024 v Karlovarském kraji žije dle údajů Ministerstva vnitra ČR (dále jen „MV“) zhruba 14 200 ukrajinských uprchlíků.²⁸

²⁶ např. v souvislosti s tématy rostoucí ceny energií v ČR, rostoucí ceny potravin v ČR, čerpání sociálních dávek ukrajinskými uprchlíky

²⁷ potažmo České republice

²⁸ více informací o stavu ukrajinských uprchlíků v Karlovarském kraji viz PRIORITA č. 5: Prevence recidivy a viktimizace, podpora integrace

II. PREVENCE KRIMINALITY

Prevence kriminality je vedle represe součástí trestní politiky. Zahrnuje soubor nerepresivních opatření – veškeré aktivity vyvíjené státními, veřejnoprávními i soukromoprávními subjekty směřující k předcházení páchání kriminality a snižování obav z ní. Spadají sem opatření, jejichž cílem či důsledkem je zmenšování rozsahu a závažnosti kriminality a jejich následků, ať již prostřednictvím omezení kriminogenních příležitostí, nebo působením na potenciální pachatele a oběti trestných činů. Jedná se o opatření sociální, situační prevence, včetně informování veřejnosti o možnostech ochrany před trestnou činností a pomoc obětem trestných činů²⁹.

Prevence kriminality úzce souvisí s prevencí dalších sociálně patologických jevů, z nichž k nejzávažnějším patří různé formy rizikového chování a závislostí.³⁰

Objekty prevence kriminality jsou kriminogenní faktory - sociální prostředí, příčiny a podmínky kriminality, potenciální či skuteční pachatelé trestné činnosti a potenciální či skutečné oběti trestných činů.³¹

1. Struktura prevence kriminality³²

Sociální prevence představuje aktivity ovlivňující proces socializace a sociální integrace a aktivity zaměřené na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek, které jsou považovány za klíčové příčiny páchání trestné činnosti. Sociální prevence je součástí sociální politiky. Efektivita sociální prevence je obtížně statisticky či ekonomicky měřitelná, lze na ni jen usuzovat, a to z hlediska odhadů sociálních perspektiv jedinců – objektů preventivního působení.

Situační prevence staví na zkušenosti, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. Prostřednictvím opatření režimové, fyzické a technické ochrany se snaží kriminogenní podmínky minimalizovat. Neefektivněji působí při omezování majetkové trestné činnosti.

Úspěšnost situační prevence je vysoká, je však podmíněna adekvátní volbou opatření a finančními a personálními prostředky do ní vložených. Těžiště odpovědnosti za opatření situační prevence nesou především občané a obce a v rámci vymezených kompetencí i MV, respektive Policie ČR.

Prevence viktimmnosti a pomoc obětem trestných činů je založena na konceptech bezpečného chování, diferencovaného s ohledem na různé kriminální situace a psychickou připravenost ohrožených osob. V praxi se jedná o skupinové i individuální zdravotní, psychologické a právní poradenství, trénink v obranných strategiích a propagaci technických možností ochrany před trestnou činností.

²⁹ součástí prevence kriminality je i pomoc obětem trestných činů

³⁰ Ministerstvo vnitra České republiky. Prevence kriminality. *Prevence kriminality – Prevence kriminality v České republice* [online]. © 2024 [cit. 2024-02-27]. Dostupné zde: <https://prevencekriminality.cz/prevence-kriminality/>

³¹ Ministerstvo vnitra České republiky, ref. 30, Dostupné zde: <https://prevencekriminality.cz/prevence-kriminality/>

³² Ministerstvo vnitra České republiky, ref. 30, Dostupné zde: <https://prevencekriminality.cz/prevence-kriminality/>

Užívá metody sociální i situační prevence, a to podle míry ohrožení na primární, sekundární i terciární úrovni.

2. Úrovně preventivních aktivit

Sociální a situační přístupy³³ se vzájemně doplňují v primární, sekundární a terciární prevenci.

Primární prevence zahrnuje především výchovné, vzdělávací, volnočasové, osvětové a poradenské aktivity zaměřené zejména na nejširší veřejnost. Zvláštní pozornost je zaměřena na pozitivní ovlivňování zejména dětí a mládeže (využívání volného času, možnosti sportovního využití).

Těžiště primární prevence spočívá v rodinách, ve školách a v lokálních společenstvích.

Sekundární prevence se zabývá rizikovými jedinci a skupinami osob, u nichž je zvýšená pravděpodobnost, že se stanou pachateli nebo oběťmi trestné činnosti (specializovaná sociální péče). U těchto jedinců se zaměřuje na sociálně patologické jevy (např. drogové a alkoholové závislosti, záškoláctví, gamblerství, povalečství, vandalismus, internetnické konflikty, dlouhodobá nezaměstnanost) a příčiny kriminogenních situací.

Terciární prevence spočívá v resocializaci kriminálně narušených osob (pracovní uplatnění vč. rekvalifikace, sociální a rodinné poradenství, pomoc při získávání bydlení ad.).

Jejím cílem je udržet dosažené výsledky předchozích intervencí a rekonstrukce nefunkčního sociálního prostředí.

Odpovědnost za oblast primární a sociální prevence spadá do působnosti rodiny, obce a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Sekundární a terciární prevence je s ohledem na odbornou náročnost jednotlivých aktivit záležitostí resortu Ministerstva práce a sociálních věcí a v některých souvislostech i Ministerstva spravedlnosti a Ministerstva zdravotnictví. Ve specifické části populace působí i Ministerstvo obrany.

Ministerstvo vnitra svými vybranými činnostmi a aktivitami zasahuje do všech tří oblastí prevence kriminality, i v závislosti na přesah jednotlivých bezpečnostních fenoménů mezi resorty.

3. Způsob organizování prevence kriminality v České republice

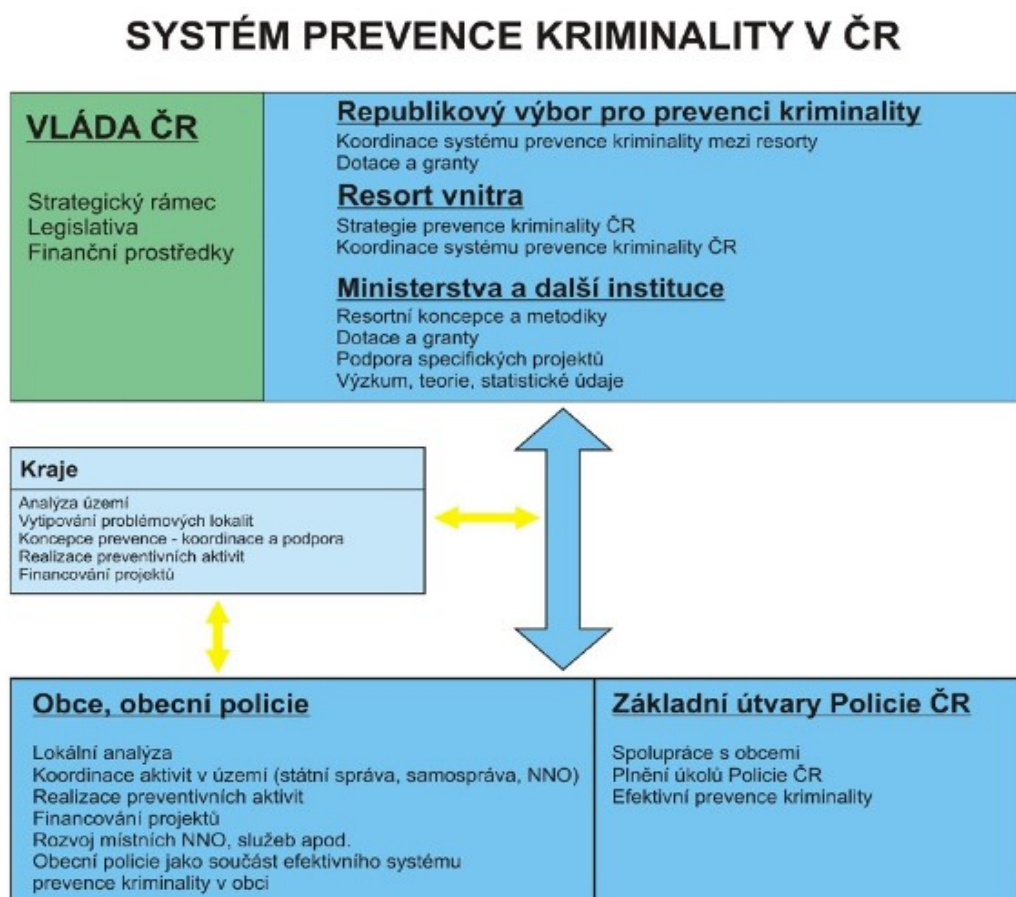
Základem úspěšné preventivní politiky státu je efektivní systém prevence kriminality.

³³ Ministerstvo vnitra České republiky, ref. 30, Dostupné zde: <https://prevencekriminality.cz/prevence-kriminality/>

V České republice je prevence kriminality organizována na třech úrovních³⁴:

1. meziresortní úroveň
 - vláda ČR, Republikový výbor pro prevenci kriminality, Poradní sbor pro situační prevenci kriminality
2. resortní úroveň
 - jednotlivá ministerstva
3. místní úroveň
 - orgány veřejné správy, Policie ČR, nevládní organizace

4. Systém prevence kriminality v České republice

Kraj realizuje preventivní politiku v samostatné působnosti.

Pokud se kraj do realizace preventivních aktivit zapojí, má možnost ovlivnit podobu politiky prevence kriminality na svém území, stanovovat priority, cíle a cílové skupiny, na které chce své aktivity zaměřit. Také má možnost za pomoci finančních prostředků ze státního rozpočtu³⁵ realizovat vlastní preventivní aktivity. Při této činnosti je kladen důraz především na komplexní přístup při řešení bezpečnostní situace kraje. Při plánování vlastních preventivních aktivit na území kraje napomáhá při plánování a realizaci preventivních opatření a aktivit jednotlivých obcí, které

³⁴ Ministerstvo vnitra České republiky, ref. 30, Dostupné zde: <https://prevencekriminality.cz/prevence-kriminality/>

³⁵ kraj realizuje aktivity z oblasti prevence kriminality rovněž z vlastního rozpočtu

projeví zájem řešit svou bezpečnostní situaci. Zároveň aktivně podněcuje další obce na území kraje, aby se zapojily do systému prevence kriminality.

5. Legislativa, výchozí dokumenty

Oblast prevence kriminality není samostatně legislativně řešena. Dle doporučení Republikového výboru pro prevenci kriminality jsou vhodné dílčí novelizace stávajících právních předpisů, které upravují preventivní činnosti nebo postavení subjektů, jež se na prevenci kriminality podílejí, a zároveň je nutné více začleňovat témata prevence kriminality do strategických dokumentů vlády týkajících se trestní politiky³⁶.

Níže je zachycen výčet základních legislativních dokumentů, které s oblastí prevence kriminality souvisejí, a strategických dokumentů vlády ČR³⁷, které se rovněž týkají problematiky bezpečnosti.

Republiková úroveň:

- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích a zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 45/2013 Sb., zákon o obětech trestných činů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 257/2000 Sb. o Probační a mediační službě a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů
- Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022–2027³⁸
- Strategie rámec Česká republika 2030
- Bezpečnostní strategie ČR
- Strategie vnitřní bezpečnosti a ochrany obyvatelstva ČR
- Národní strategie boje proti obchodování s lidmi v ČR 2020–2023
- Koncepce boje proti organizovanému zločinu do roku 2023
- Koncepce boje proti projevům extremismu a předsudečné nenávisti (na aktuální rok)
- Koncepce ochrany měkkých cílů 2017–2020
- Strategie ČR pro boj proti terorismu od roku 2013
- Strategie prevence a potírání trestné činnosti související s odpady 2021–2023

³⁶ Ministerstvo vnitra České republiky. *Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022–2027*. [online]. Praha. [cit. 2024-02-27]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2022-az-2027.aspx>

³⁷ výčet aktuálních vládních koncepcí a strategií, ve kterých se promítá, nebo by do budoucna měla promítat, prevence kriminality a kriminálně rizikového chování viz Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022–2027, Příloha 1, str. 3, Dostupné zde: <https://www.mvcr.cz/clanek/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2022-az-2027.aspx>

³⁸ Dostupné zde: <https://www.mvcr.cz/clanek/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2022-az-2027.aspx>

- Akční plán pro potírání nelegálního obchodu s ohroženými druhy živočichů a rostlin do roku 2023
- Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám do roku 2021 (nově integrována do Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022–2027)
- Meziresortní koncepce podpory bezpečnostního výzkumu ČR 2017–2023 s výhledem do roku 2030
- Národní strategie kybernetické bezpečnosti ČR na období let 2021–2025
- Koncepce rozvoje probace a mediace do roku 2025
- Koncepce vězeňství do roku 2025
- Vládní koncepce boje s korupcí 2018–2022
- Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021–2030
- Akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí 2019–2022
- Národní akční plán ČR k implementaci rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 1325 (2000), o ženách, míru a bezpečnosti a souvisejících rezolucí na léta 2021–2025
- Národní akční plán pro byznys a lidská práva 2017–2022
- Národní strategie ochrany práv dětí 2021–2029
- Strategický rámec přípravy na stárnutí společnosti 2021–2025
- Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025
- Strategie reformy psychiatrické péče ČR 2013–2023, Národní akční plán pro duševní zdraví do roku 2030, Zdraví 2030
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027
- Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů (Strategie romské integrace) 2021–2030
- Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví v ČR do roku 2020
- Strategie sociálního začleňování 2021 až 2030
- Národní strategie rozvoje sociálních služeb 2016–2025
- Národní strategie finančního vzdělávání 2.0
- Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+³⁹
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027
- Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030
- resortní strategie/koncepce prevence kriminality a rizikového chování (např. Ministerstva obrany, Ministerstva spravedlnosti)

Krajská úroveň:

- Koncepce prevence kriminality Karlovarského kraje na léta 2018-2022⁴⁰
- Bezpečnostní strategie Karlovarského kraje 2020-2024⁴¹
- Krajská protidrogová koncepce Karlovarského kraje na léta 2020-2024⁴²
- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji na období 2024-2026⁴³

Kraj současně rovněž reflektuje plány prevence kriminality, či průzkumy pocitu bezpečí jednotlivých obcí na svém území.

³⁹ obsahuje také digitální vzdělávání

⁴⁰ Dostupné zde: <https://www.bezport.cz/bezpecnost-krizove-rizeni/prevence-kriminality/strategicke-dokumenty>

⁴¹ Dostupné zde: <https://www.bezport.cz/bezpecnost-krizove-rizeni/bezpecnost/bezpecnostni-strategie-karlovarskeho-kraje>

⁴² Dostupné zde: <https://www.bezport.cz/bezpecnost-krizove-rizeni/protidrogova-prevence/strategicke-dokumenty>

⁴³ Dostupné zde: <http://www.kr-karlovarsky.cz/samosprava/dokumenty/Stranky/koncepce/oblast-socialni/SPRSS.aspx>

III. PREVENCE KRIMINALITY V KARLOVARSKÉM KRAJI

Karlovarský kraj se řadí mezi kraje v České republice, které na poli prevence kriminality aktivně působí.

Prostor pro zvyšující se zájem kraje o řešení problematiky bezpečnosti a prevence kriminality poskytl od 1. 9. 2017 vznik Odboru bezpečnosti a krizového řízení (dále jen „OBKŘ“) v rámci Krajského úřadu Karlovarského kraje (dále jen „KÚKK“), včetně oddělení bezpečnosti a prevence, kam je zařazena i pozice manažera prevence kriminality kraje.

Oddělení bezpečnosti a prevence se zabývá především mapováním a analyzováním bezpečnostní situace v kraji, koordinací a zpracováním koncepčních dokumentů kraje v oblasti bezpečnosti, prevence kriminality a protidrogové prevence, stanovováním směrů a zásad prevence kriminality a protidrogové politiky kraje, koordinací činností subjektů v oblasti prevence kriminality a politiky v oblasti závislostního chování a poskytováním metodické pomoci obcím v rámci řešení jejich vlastní bezpečnostní situace. Rovněž se zabývá také problematikou zvanou ochrana měkkých cílů, která vzhledem k událostem posledních let patří mezi důležité oblasti bezpečnosti.

Krajská role v oblasti prevence kriminality tedy spočívá v informační, koordinační a metodické úloze ve vztahu k obcím na svém území a dalším subjektům působícím v oblasti prevence kriminality a sociální prevence. Pro kraj zůstává i nadále důležitá spolupráce nejen s orgány státní správy na všech úrovních, ale také s nestátními neziskovými organizacemi, které jsou významnými partnery při řešení bezpečnostní situace.

Za účelem potřeby sdílení informací⁴⁴ mezi subjekty působící v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality v kraji byla v roce 2008 Radou Karlovarského kraje (dále jen „RKK“) schválena Pracovní skupina pro realizaci prevence kriminality v Karlovarském kraji (dále jen „Pracovní skupina“) v jejímž čele stojí manažer prevence kriminality kraje, který ji řídí a svolává.

Její členové⁴⁵ se velmi významně podílejí na stanovování jednotné preventivní politiky kraje. Mezi výstupy z jednání⁴⁶ patří mimo jiné také doporučující stanovisko kraje pro možnost poskytnutí finanční podpory projektům jednotlivých obcí kraje v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni, dotačního programu MV.

Vzhledem k dění v současném světě se objevila potřeba tematicky zaměřených jednání Pracovní skupiny. Z toho důvodu bývají pravidelně přizýváni hosté z různých státních i nestátních institucí, kvůli bližšímu aktuálnímu přehledu a přenosu informací. Tento trend nejspíše do budoucna zůstane zachován. Jedno z posledních jednání bylo věnováno stavu a vývoji trestné činnosti v kraji v souvislosti s uprchlickou vlnou

⁴⁴ dále slouží Pracovní skupina pro realizaci prevence kriminality v Karlovarském kraji primárně ke sdílení příkladů dobré praxe, možnosti diskuse nad aktuálními bezpečnostními tématy a problémy, hodnocení žádostí o dotace ad.

⁴⁵ aktuálně se pohybuje počet stálých členů kolem 20 osob, počet zvaných hostů se mění dle projednávaného:

Probační a mediační služba (Západočeský soudní kraj, Sokolov), Úřad práce ČR - Krajská pobočka v Karlových Varech, KÚKK (krajský protidrogový koordinátor, koordinátor pro romské záležitosti, národnostní menšiny a integraci cizinců, krajský školský koordinátor prevence, pracovník OSPOD), městská policie (Karlovy Vary, Ostrov, Aš, Cheb, Mariánské Lázně, Sokolov - manažer prevence kriminality), Městský úřad Kraslice (manažer prevence kriminality), Pedagogicko-psychologická poradna Karlovy Vary, Cheb, Sokolov, Národní pedagogický institut ČR, KŘP KVK (krajský koordinátor prevence), hosté (např. neziskový sektor) ad.

⁴⁶ jednotlivá jednání probíhají obvykle 1-3 krát ročně, dle potřeby

z Ukrajiny⁴⁷, další jednání byla zaměřena například na téma domácí násilí⁴⁸ a absenci služeb pracujícími s pachateli, sociálně patologické jevy u dětí a mládeže⁴⁹ a duševní zdraví⁵⁰.

Nástrojem na podporu provázaného systému prevence kriminality v kraji je existence dotačních programů, ze kterých lze čerpat finanční prostředky na podporu preventivních aktivit obcí a dalších partnerů.

Podpořené realizované projekty v Karlovarském kraji v roce 2023

➤ **Program prevence kriminality na místní úrovni**

Program prevence kriminality na místní úrovni⁵¹ (dále jen „Program“) je nejvýraznějším nástrojem podpory prevence kriminality v ČR, zejména díky finanční podpoře⁵² a dopadu realizovaných projektů. Program každoročně vyhlašuje MV⁵³, a to na podporu konkrétních projektů obcí a krajů a na podporu národních specifických projektů. Program vždy reflektuje priority a cíle stanovené aktuální strategií prevence kriminality v ČR. Program slouží jako nástroj vlády ČR, kterým podporuje oblast prevence kriminality, se zaměřením na nejvíce rizikové regiony v ČR, skupiny obětí (např. děti a mládež, senioři, oběti domácího násilí) či pachatele (důraz mj. na osoby páchající trestnou činností opakovaně). Pomocí Programu je vytvářena dlouhodobá a finančně stabilní podpora prevence kriminality v ČR.

V roce 2023 byly z finančních prostředků kapitoly státního rozpočtu MV v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni na rok 2023 podpořeny následující projekty obcí v rámci kraje:

Neinvestiční projekty

Žadatel	Projekt⁵⁴	Výše podpory v Kč
Karlovy Vary	asistent prevence kriminality - 2023	1 086 000
Rotava	Asistent prevence kriminality-2023	498 000
Rotava	Domovník preventivista-2023	259 200

Celkem žadatelé v rámci kraje obdrželi na neinvestiční projekty podporu ve výši 1 843 200 Kč.

⁴⁷ jednání Pracovní skupiny konané dne 20. 4. 2022

⁴⁸ jednání Pracovní skupiny konané dne 5. 10. 2022

⁴⁹ jednání Pracovní skupiny konané dne 8. 3. 2023

⁵⁰ jednání Pracovní skupiny konané dne 11. 3. 2024

⁵¹ Všechny informace o Programu, včetně Zásad pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni (dále jen „Zásady“) na daný rok dostupné zde: <https://www.mvcr.cz/clanek/vyhlaseni-programu-prevence-kriminality-na-mistni-urovni-na-rok-2023.aspx>

⁵² každoročně alokovaná částka v Programu cca 55 000 000 Kč (investiční i neinvestiční prostředky). Pro rok 2024 z důvodu škrtnů ve státním rozpočtu alokováno cca 40 000 000 Kč.

⁵³ včetně Zásad

⁵⁴ názvy projektů jsou uvedeny dle názvů uvedených v žádosti o dotaci

Investiční projekty

Žadatel	Projekt	Výše podpory v Kč
Karlovy Vary	rozšíření MKDS ⁵⁵ - Mlýnská kolonáda - 2023	400 000
Cheb (Svatý kříž)	rozšíření městského kamerového dohlížecího systému	350 000

Celkem žadatelé v rámci kraje obdrželi na investiční projekty podporu ve výši 750 000 Kč.

Celkem žadatelé v rámci kraje obdrželi na neinvestiční i investiční projekty podporu ve výši 2 593 200 Kč.

V rámci neinvestičních projektů jsou mezi obcemi každoročně nejčastěji čerpány finanční prostředky na projekty Asistent prevence kriminality (dále jen „APK“) a Domovník preventista (dále jen „DP“).

Hlavním účelem působení jednotlivých asistentů je zvyšování pocitu bezpečí a snižování počtu spáchaných trestných činů i přestupků v rizikových lokalitách.⁵⁶ Projekt DP⁵⁷ nastoluje systém opatření v rámci triády situační prevence kriminality: bezpečný občan – **bezpečný dům** – bezpečná lokalita.

V rámci projektů investičních na podporu situační prevence, které se prostřednictvím opatření režimové, fyzické a technické ochrany snaží minimalizovat kriminogenní faktory, patří mezi nejoblíbenější projekty na zřízení, rozšíření, či obnovu městských kamerových dohlížecích systémů (dále jen „MKDS“).

Dnes již většina měst zejména jejich „riziková místa“ disponují sítí MKDS. Dochází k jejímu postupnému rozšiřování a modernizaci. Vyrůstá zájem menších obcí o zřízení MKDS, přičemž díky finanční náročnosti pro ně tento projekt bývá obtížné financovatelný z vlastních zdrojů⁵⁸.

V rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni na rok 2023 bylo dne 19. 4. 2023 vyhlášeno 2. kolo⁵⁹ v rámci kterého bylo alokováno necelých 5 800 000 Kč na investiční i neinvestiční projekty.

⁵⁵ městské kamerové dohlížecí systémy

⁵⁶ Více informací o projektu APK zde: <https://www.mvcr.cz/clanek/informace-o-projektu-asistent-prevence-kriminality.aspx>

⁵⁷ Více informací o projektu DP zde: <https://prevencekriminality.cz/dobra-praxe/domovnik/>

⁵⁸ drobnou komplikací pro menší obce může, v rámci zvažování podání žádosti o dotaci na MV v rámci realizace projektu MKDS, představovat značná administrativní náročnost včetně nutnosti splnění řady podmínek uvedených v Zásadách Programu

⁵⁹ Všechny informace Programu-2. kolo, včetně Zásad dostupné zde: <https://www.mvcr.cz/clanek/vyhlaseni-2-kola-programu-prevence-kriminality-na-mistni-urovni-na-rok-2023.aspx>

V roce 2023 byly z finančních prostředků z kapitoly státního rozpočtu MV v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni na rok 2023 – 2. kolo podpořeny následující projekty obcí v rámci kraje:

Investiční projekty

Žadatel	Projekt	Výše podpory v Kč
Ostrov	MKDS modernizace - 2023 - 2. kolo	85 000
Cheb	Modernizace dohledového pracoviště Městské policie Cheb	350 000

Celkem žadatelé v rámci kraje obdrželi na investiční projekty podporu ve výši 435 000 Kč.

V rámci oblasti neinvestic nebyly v rámci kraje podány žádné žádosti o dotaci.

V rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni v roce 2022 bylo vyhlášeno 2. kolo ke zvládnání dopadů uprchlické vlny souvisejících s invazí Ruské federace na Ukrajinu⁶⁰. Výzva byla koncipována jako průběžná⁶¹, s možností podávat žádosti do vyčerpání finančních prostředků, nejpozději však do 30. 6. 2023 a víceletá s možností podat projekty na roky 2022 až 2023.

V rámci 2. kola tohoto dotačního programu bylo možno podporovat neinvestiční projekty v oblasti prevence kriminality. Finanční prostředky byly účelově určeny na výdaje spojené s realizací preventivních projektů k řešení dopadů bezpečnostní situace na místní úrovni spojených s uprchlickou krizí na Ukrajině např. na projekt APK, DP, či podporu prevence kriminality v kraji zejména pak překlady existujících preventivních materiálů, specifická školení odborníků v oblasti prevence kriminality, sdílení dobré praxe, konkrétní preventivní projekty jako práce s rizikovými dětmi a mládeží, nenávistné projevy, specificky zaměřená kybernetická kriminalita, podvody apod.

V rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni v roce 2022 - 2. kolo ke zvládnání dopadů uprchlické vlny souvisejících s invazí Ruské federace na Ukrajinu byly v rámci kraje podpořeny následující projekty obcí:

Žadatel	Projekt	Výše podpory v Kč
Rotava	Asistent prevence kriminality - 2022 - 2.kolo	850 000
Ostrov	APK - 2022 - 2.kolo	675 000
Ostrov	Domovník - 2022 - 2.kolo	165 600

Celkem žadatelé v rámci kraje obdrželi podporu ve výši 1 690 600 Kč.

⁶⁰ V souladu se Strategií prevence kriminality v České republice na léta 2022 až 2027 schválené vládou ČR 6. dubna 2022 usnesením č. 276 a na základě usnesení vlády č. 285/2022 ve spojení s usneseními vlády č. 560/2022 a č. 309/2022 ke stanovení strategických priorit vlády ČR ke zvládnání dopadů uprchlické vlny souvisejících s invazí Ruské federace na Ukrajinu.

Více informací o 2. kole dotačního programu zde: <https://www.mvcr.cz/clanek/vyhlaseni-mimoradne-vyzvy-programu-prevence-kriminality-na-mistni-urovni-na-rok-2022-2-kolo-ke-zvladani-dopadu-uprchlicke-vlny-souvisejicich-s-invazi-ruske-federace-na-ukrajinu.aspx>

⁶¹ příjem žádostí probíhal od 10. 10. 2022

➤ **Dotační program Karlovarského kraje na podporu aktivit v oblasti prevence kriminality⁶²**

Karlovarský kraj od roku 2010 realizuje dotační program na podporu aktivit v oblasti prevence kriminality (dále jen „dotační program“), jehož účelem je podpora realizace aktivit v oblasti bezpečnosti, prevence kriminality a závislostního chování na území kraje.

Od počátku vzniku byly žadateli dotačního programu nestátní neziskové organizace, přičemž od roku 2019 byly zařazeny mezi oprávněné žadatele dotačního programu rovněž obce kraje za účelem možnosti zapojení se do preventivních aktivit na svém území.

Dotační program je určen pro podporu projektů z oblasti bezpečnosti a prevence, které se zaměřují výhradně na potlačování sociálně patologických jevů a zvyšují pocit bezpečí občanů na území měst a obcí v kraji.⁶³

Za účelem možnosti adekvátních reakcí na aktuální hrozby a trendy v oblasti bezpečnosti je dotační program každoročně aktualizován s ohledem na možnosti kraje a potřeby žadatelů. Na základě každoročního finančního převisu v oblasti poptávky, je rovněž postupně navyšována alokace⁶⁴ finančních prostředků v rámci dotačního programu.

V roce 2023 kraj v rámci dotačního programu podpořil následující projekty:

Žadatel	Projekt	Výše podpory v Kč
Město Ostrov	Ostrov bezpečí 2023	70 000
Město Ostrov	Bezpečnostní preventista Ostrov 2023	86 400
Město Sokolov	Notes strážníka Pavla	50 000
Město Sokolov	CYBERSHOW – Prevence rizikového chování v kyberprostoru	43 000
Město Žlutice	Plán prevence kriminality 2023 - 2025 pro město Žlutice	59 000
Útočiště o.p.s.	Prevence kriminality mládeže NZDM Útočiště o.p.s.	31 000
Statutární město Karlovy Vary	Karlovy Vary - Notes strážníka Pavla	60 000
Město Cheb	Bezpečí pro naše seniory	150 000
SK Krav Maga Club z.s.	Chráníme sebe i své blízké	100 000
Město Nejdek	Preventivní divadelní představení	50 000
Služby pro rodinu, zapsaný ústav	Příměstský tábor "Svět offline"	87 550
Český západ, o.p.s.	První pomoc a sebeobrana	149 550
Světlo Kadaň z.s.	Světlem k prevenci v Karlovarském kraji	145 500
Světlo Kadaň z.s.	Bezpečně nejen o prázdninách	145 500

⁶² pro rok 2024 došlo k úpravě názvu dotačního programu na Program prevence kriminality a závislostního chování, z důvodu upozornění na možnost podpory projektů také z oblasti závislostního chování a protidrogové prevence a to i z důvodu stoupajícího trendu nelátkových závislostí

⁶³ Všechny informace včetně pravidel dotačního programu na daný rok dostupné zde: [PODPORA AKTIVIT V OBLASTI PREVENCE KRIMINALITY | KV Kraj \(kr-karlovarsky.cz\)](https://www.kv-karlovarsky.cz/PODPORA-AKTIVIT-V-OBLASTI-PREVENCE-KRIMINALITY)

⁶⁴ rok 2019 alokovaná částka 1 000 000 Kč v dotačním programu, rok 2022 alokovaná částka 1 500 000 Kč v dotačním programu, rok 2023 alokovaná částka 1 800 000 Kč v dotačním programu, rok 2024 alokovaná částka 2 000 000 Kč v dotačním programu

Statutární město Karlovy Vary	Konference městských policií Karlovarského kraje „(Ne)vymahatelnost práva“	50 000
" Dětský úsvit ", z. s.	Ochránce - dětská sebedvokacie	150 000
Město Rotava	Ulice v pohybu - Rotava 2023	132 000
OS Rokršti z.s.	Jsmo tu pro vás kamarádi	150 000
Junák - český skaut, Karlovarský kraj, z. s.	Buď připraven	70 000

Přehled měst a obcí podpořených (minimálně jednou) státními, či krajskými dotacemi v programech prevence kriminality od roku 2009⁶⁵: Aš, Boží Dar, Dalovice, Dolní Rychnov, Dolní Žandov, Habartov, Hazlov, Horní Slavkov, Cheb, Jáchymov, Karlovy Vary, Kraslice, Krásná, Kynšperk nad Ohří, Libavské Údolí, Locket, Mariánské Lázně, Nejdek, Ostrov, Rotava, Sokolov, Teplá, Toužim, Žlutice.

KÚKK, OBKŘ realizuje v rámci kraje řadu vlastních aktivit a projektů v oblasti prevence kriminality prostřednictvím vlastního rozpočtu případně za využití existujících dotačních programů.

Zároveň zvláště významným projektům na poli prevence kriminality kraj poskytuje podporu prostřednictvím individuálních dotací⁶⁶.

Ze strany MV je užíváno typické heslo „prevence se musí vyplatit“. Nutno říci, že pod tímto obsahem je možné rozklíčovat význam hesla v podobě, kdy realizace efektivních preventivních opatření ve výsledku uspoří prostředky, které by byly vynaloženy v rámci represe.

Pod heslem je ukryta i otázka zamýšlení se nad realizací preventivních aktivit v kontextu podmínek a faktorů⁶⁷ za účelem efektivity.

Heslo ukrývá i takový význam, že pokud lze, je vhodné v rámci ověření efektivity aktivit sledovat a vyhodnocovat jednotlivé ukazatele⁶⁸.

I když jsou v celkovém kontextu realizovaná opatření prevence kriminality mnohdy těžko měřitelná, jejich aplikace a realizace má z dlouhodobého hlediska nepostradatelný význam.

Realizace aktivit z oblasti prevence kriminality na republikové, krajské i místní úrovni patří mezi faktory⁶⁹, které se dlouhodobě podílejí na poklesu registrované kriminality a zvyšování pocitu bezpečí ve společnosti.

⁶⁵ do roku 2023 včetně

⁶⁶ tyto subjekty obvykle z různých důvodů nemohou splnit podmínky pro poskytnutí dotace v rámci pravidelně vyhlašovaných dotačních programů

⁶⁷ v rámci podmínek a faktorů je myšleno např. cílová skupina, lokalita, finanční náročnost aktivity versus dostupné finanční prostředky, požadovaný výsledek versus finanční náročnost aktivity ad.

⁶⁸ vždy záleží na konkrétní aktivitě, ale pro příklad uveďme: průzkum pocitu bezpečí v lokalitě, statistiky přestupků a trestných činů v dané lokalitě

⁶⁹ mezi další patří např. větší ochrana majetku osob prostřednictvím technických prostředků, zefektivnění práce policistů a kriminalistů při objasňování trestné činnosti, novelizace trestního zákoníku č. 333/2020 Sb., ve které došlo ke změně dolní hranice výše škody při kvalifikaci trestného činu na 10 000 Kč

1. Podporované oblasti prevence kriminality v Karlovarském kraji

Karlovarský kraj bude v období platnosti Koncepce i nadále věnovat pozornost:

- 1. Podpoře sociální prevence** – zaměřené na aktivity ovlivňující proces socializace a sociální integrace a aktivity zaměřené na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek, které jsou považovány za klíčové příčiny páchaní trestné činnosti.
Podpora realizace volnočasových aktivit cílových skupin, resocializačních a rekvalifikačních programů, projektů na zvyšování právního vědomí, prevence rizikového chování u dětí a mladistvých, projektů na eliminaci jevů způsobujících sociální vyloučení, aktivit vedoucích ke zvyšování finanční gramotnosti, poradenství v oblasti zadlužení, prevence v oblasti kriminality páchané cizinci a na cizincích. Podpora služeb sociální prevence.
- 2. Podpoře situační prevence** - zaměřené na minimalizaci a eliminaci příležitostí k páchaní trestné činnosti, zvyšování pravděpodobnosti odhalení pachatele a snižování zisku z trestné činnosti, zejména podpoře MKDS, osvětlení rizikových míst, podpoře technické ochrany měkkých cílů.
V rámci podpory situační prevence je zahrnuto také vedení a motivování občanů k aktivnímu přístupu pro zajišťování vlastní bezpečnosti a ochrany majetku⁷⁰.
- 3. Podpoře informování občanů** - zaměřené na poskytování objektivních, včasných a aktuálních informací v oblasti sociálně patologických jevů, o jejich příčinách a širších konsekvencích.
Informování širokého spektra cílových skupin⁷¹ zejména v oblasti ohrožení a výskytu různých forem rizikového chování a trestné činnosti a o možnostech ochrany (medializace rizikových jevů včetně způsobů ochrany, přednášky, besedy, semináře, konference, tisk preventivních materiálů, poradenské služby), o možnostech sociálních služeb, zejména služeb sociální prevence.
- 4. Podpoře ochrany tzv. měkkých cílů** - cílů, které jsou zpravidla veřejnosti přístupné a koncentruje se v nich větší množství osob.
Ochrana a zabezpečení škol a školských zařízení, veřejných akcí a prostranství, realizace bezpečnostních auditů a analýz k vypracování optimalizovaného systému ochrany konkrétních měkkých cílů, instalace prvků technické mechanické ochrany aj.
- 5. Koordinaci činností** - spolupráce a metodické vedení kraje v oblasti prevence kriminality ve vztahu k obcím, spolupráce a informovanost mezi všemi subjekty působícími v oblasti prevence kriminality, provázání a předávání koncepčních materiálů, vzdělávání subjektů působících v oblasti prevence, mapování aktuálních problémů v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality v kraji.

⁷⁰ jedná se například o vštěpování základních a efektivních bezpečnostních pravidel při ochraně majetku jako např. zavírání oken a dveří při opuštění obydlí jako základní prevence vloupání

⁷¹ jedná se o širokou i odbornou veřejnost (děti a mládež, rodiče, senioři, pedagogové, sociální pracovníci ad.)

IV. KONCEPCE PREVENCE KRIMINALITY KARLOVARSKÉHO KRAJE NA LÉTA 2024-2028

Koncepce prevence kriminality Karlovarského kraje na léta 2024-2028 se vedle zajištění efektivního fungování systému prevence kriminality v kraji zaměřuje zejména na kriminalitu obecnou, tj. kriminalitu, která občany ohrožuje a obtěžuje nejvíce a často utváří jejich pocit vnímání bezpečnosti ve svém okolí.

Tato kriminalita rovněž vytváří v občanech názor na kriminalitu jako na celek, byť v rámci ní nejsou nutně páčány ty nejvyšší škody, a na práci jednotlivých zainteresovaných subjektů, které v této oblasti působí (zejména na práci Policie ČR a obecních policií, které jsou nejvíce vidět).

Koncepce se tak nezaměřuje na specifické formy nejzávažnější a organizované trestné činnosti, jako je například terorismus, organizovaný zločin, hospodářská kriminalita, drogová kriminalita ad., které vyžadují specifické přístupy a velmi často jsou upraveny samostatnými dokumenty (viz výše). Rovněž se nezaměřuje na problematiku BESIP⁷².

Koncepce popisuje krajská a regionální specifika v oblasti prevence kriminality s využitím dat o kriminalitě, nezaměstnanosti a počtu vyplacených sociálních dávek a ukazatelů vycházejících ze sociálně demografické analýzy. Podkladem pro zpracování Koncepce jsou rovněž údaje o sociálně vyloučených lokalitách (dále jen „SVL“).

Cílem Koncepce je:

- ✓ popsat území kraje z hlediska výskytu kriminality
- ✓ popsat území kraje z hlediska výskytu SVL
- ✓ popsat území kraje z hlediska dalších rizikových faktorů (počet nezaměstnaných a počet vyplacených sociálních dávek závislých na výši příjmů), které mohou mít vliv na výskyt delikventní činnosti
- ✓ stanovit „rizikové lokality“ na základě všech výše uvedených faktorů
- ✓ poskytnout podklady obcím k plánování vlastních preventivních aktivit
- ✓ vymezit „krajskou roli“ v oblasti prevence kriminality
- ✓ definovat politiku kraje v oblasti prevence kriminality na uvedené období
- ✓ stanovit oblasti priorit a poskytnout tím vodítko subjektům na území kraje pro vlastní činnost

Koncepce navazuje na Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji na období 2024-2026⁷³. Plán byl vytvořen expertní skupinou složenou z pracovníků odboru sociálních věcí KUKK a externích odborníků, jehož hlavním smyslem je reprezentovat funkční nástroj v oblasti plánování a rozvoje sociálních služeb pro řízení sítě sociálních služeb z pohledu její efektivity, dostupnosti a udržitelného rozvoje.

⁷² bezpečnost silničního provozu

⁷³ Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji na období 2024-2026 byl schválen usnesením Zastupitelstva Karlovarského kraje č. ZK 345/06/23 ze dne 19. 6. 2023

1. Východiska

Východiskem pro zpracování Koncepce jakožto hlavního dokumentu kraje v oblasti prevence kriminality je bezpečnostní analýza, která je složena z analýzy kriminality, sociálně demografické analýzy a analýzy institucionální.

Důležitými ukazateli o stavu kriminality jsou nejen oficiální statistiky Policie ČR, které evidují registrovanou kriminalitu za dané období, ale i další zdroje informací o kriminalitě, jako jsou výsledky sociologických průzkumů, vědeckých výzkumů, evaluace preventivních aktivit, řízené rozhovory, viktimologické studie, či průzkumy pocitu bezpečí. Průzkumy pocitu bezpečí mohou odhalovat latentní kriminalitu a další problémy v daném území. V případě průzkumu tohoto typu je důležité pracovat se subjektivními pocity obyvatel, které mohou odhalit i to, že pocit nebezpečí není podložen výskytem kriminality, ale jinými problémy. Pokud se lidé dlouhodobě necítí bezpečně a jejich obavy nejsou řešeny, mohou takové situace vyústit k ještě větším problémům, včetně nedůvěry v odpovědné orgány či dokonce hledání radikálních až extremistických řešení.

- A. **Analýza kriminality**⁷⁴ – poskytuje data v oblasti celkové kriminality v kraji a popisuje vývoj a skladbu kriminality na území kraje, strukturu pachatelů, data o spáchaných přestupcích. Zobrazuje zatíženost obvodních oddělení v rámci KŘP KVK dle indexu nápadu trestné činnosti.
Zmíněna jsou rovněž data o problematice domácího násilí a počtu vykázaní.
- B. **Sociálně demografická analýza**⁷⁵ – obsahuje vybrané statistické ukazatele kraje (obyvatelstvo – věková struktura, složení, vzdělanostní struktura, nezaměstnanost, SVL, mapy rizikových lokalit aj.).
- C. **Institucionální analýza**⁷⁶ – mapuje činnost subjektů působících v oblasti prevence kriminality (orgány státní správy, samosprávy, neziskový sektor a dalších instituce působící v oblasti prevence kriminality). Obsahuje také informace o existenci a působnosti konkrétních institucí na úrovni kraje a na úrovni správních obvodů obcí s rozšířenou působností a informace o sociologických výzkumech, šetřeních a anketách na území kraje a dále také přehled realizovaných preventivních projektů a výši vynaložených finančních prostředků na jejich realizaci jak z rozpočtové kapitoly MV, tak z rozpočtu kraje.
- D. **Analýzy a průzkumy na lokální úrovni** – vybrané obce s rozšířenou působností na základě potřeby s různou pravidelností zpracovávají analýzy, či průzkumy z oblasti bezpečnosti, či prevence kriminality.
Kraj v roce 2021 realizoval Analýzu stavu drogové scény a závislostního chování v Karlovarském kraji v roce 2021⁷⁷, jejímž výstupem bylo zhodnocení aktuálního stavu v oblasti závislostí, uživatelů návykových látek a služeb v kraji včetně popisu související páchané trestné činnosti včetně doporučení pro jednotlivé obce s rozšířenou působností v kraji.

⁷⁴ viz Příloha Koncepce č . 1 Bezpečnostní analýza Karlovarského kraje (analýza kriminality, sociálně demografická analýza, institucionální analýza)

⁷⁵ viz Příloha Koncepce č . 1 Bezpečnostní analýza Karlovarského kraje (analýza kriminality, sociálně demografická analýza, institucionální analýza)

⁷⁶ viz Příloha Koncepce č . 1 Bezpečnostní analýza Karlovarského kraje (analýza kriminality, sociálně demografická analýza, institucionální analýza)

⁷⁷ Dostupné zde: <https://www.bezport.cz/bezpecnost-krizove-rizeni/protidrogova-prevence/strategicke-dokumenty>

Ve městě Sokolov v rámci projektu „Systémové zajištění sociálního začleňování“ v rámci Operačního programu Zaměstnanost, Agentura pro sociální začleňování realizovala Výzkum pocitu bezpečí a občanského soužití mezi obyvateli Sokolova, jehož cílem bylo zmapovat latentní kriminalitu, pocit bezpečí a viktimizaci u obyvatel města. Dalším příkladem reprezentující pravidelné průzkumy pocitu bezpečí je město Karlovy Vary a jeho průzkumy pocitu bezpečí z roku 2019 a 2022, či města Ostrov z roku 2019 a 2021. Ve městě Cheb od roku 2015 dochází k pravidelnému mapování osob bez přístřeší⁷⁸.

- E. **Odbor pro sociální začleňování (Agentura) Ministerstva pro místní rozvoj ČR**⁷⁹ – analýzy a doporučení zakládající se na zkušenostech získaných z činnosti v SVL.
- F. **Pracovní skupina pro realizaci prevence kriminality v Karlovarském kraji**⁸⁰ – členové této skupiny – manažeři prevence kriminality obcí s rozšířenou působností, zástupce Policie ČR, zástupce Probační a mediační služby, Úřadu práce ČR a KÚKK (manažer prevence kriminality kraje, krajský protidrogový koordinátor, krajský školský koordinátor primární prevence, koordinátor pro romské záležitosti, národnostní menšiny a integraci cizinců) a další.
Činnost této skupiny je pro oblast prevence kriminality nepostradatelná a klíčová. Její členové sdílejí příklady dobré praxe, náměty a postřehy a podílejí se tak na efektivním hodnocení již realizovaných projektů prevence kriminality. Dále plánují nové optimální činnosti pro další období a určují směr oblasti prevence kriminality v kraji.
- G. **Komise bezpečnosti a prevence kriminality Rady Karlovarského kraje**⁸¹ – komise je iniciačním a poradním orgánem RKK, která svými podněty přispívá k řešení bezpečnostní politiky kraje.

Dalším zdrojem při zpracování Koncepce byla Koncepce prevence kriminality Karlovarského kraje na léta 2018-2022, Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022–2027, Bezpečnostní strategie Karlovarského kraje 2020-2024, Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji na období 2024–2026, Krajská protidrogová koncepce Karlovarského kraje na léta 2020-2024 a další koncepční a analytické dokumenty republikového, regionálního či lokálního významu.

2. Obecné cíle

Obecné cíle Koncepce:

- ✓ snižování míry a závažnosti trestné činnosti, zvyšování pocitu bezpečí občanů

⁷⁸ Mapování zajišťuje odbor sociálních věcí a zdravotnictví při Městském úřadu Cheb ve spolupráci s Diecézní charitou Plzeň a KOTEC o.p.s. Každým mapováním je v terénu objeveno cca 60–90 osob. Ze zkušenosti poskytovatelů služeb a terénních pracovníků je odhadováno, že se přímo v Chebu nachází 150 až 200 osob bez přístřeší, z nichž 99 % je závislých na alkoholu, nebo jiných omamných látkách.

Více o mapování bezdomovectví v Chebu zde: <https://www.cheb.cz/socialni-zaclenovani-mesta-chebu/ds-34383/archiv=0&p1=75758>

⁷⁹ dříve Agentura pro sociální začleňování

⁸⁰ Příloha Koncepce č. 2 Přehled členů Pracovní skupiny pro realizaci prevence kriminality v Karlovarském kraji a Komise bezpečnosti a prevence kriminality Rady Karlovarského kraje

⁸¹ Příloha Koncepce č. 2 Přehled členů Pracovní skupiny pro realizaci prevence kriminality v Karlovarském kraji a Komise bezpečnosti a prevence kriminality Rady Karlovarského kraje

- ✓ eliminace výskytu sociálně patologických jevů v kraji
- ✓ podpora informovanosti občanů a motivace k aktivnímu přístupu pro zajišťování vlastní bezpečnosti a ochrany majetku
- ✓ kvalitní a koordinovaný systém prevence kriminality na krajské a místní úrovni ve smyslu spolupráce participujících subjektů v oblasti prevence a koordinace jejich činnosti
- ✓ podpora realizace kvalitních a efektivních projektů prevence kriminality
- ✓ posilování odpovědnosti a působnosti obcí kraje v oblasti prevence kriminality
- ✓ reakce na nové hrozby a trendy v oblasti bezpečnosti a aplikace nových efektivních přístupů k jejich předcházení

3. SWOT analýza

Pomocí SWOT analýzy budou v rámci systému prevence kriminality v kraji definovány silné stránky (Strengths)⁸², slabé stránky (Weaknesses)⁸³, příležitosti (Opportunities)⁸⁴ a hrozby (Threats)⁸⁵.

SWOT analýza byla sestavena na základě zpracované analýzy kriminality, sociálně demografické analýzy a institucionální analýzy⁸⁶.

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ koncepční řešení problematiky prevence kriminality a její schválení Zastupitelstvem kraje ➤ existence OBKŘ v rámci KÚKK, kde je komplexně řešena problematika krizového řízení, bezpečnosti⁸⁷, prevence kriminality a závislostního chování ➤ pozice manažera prevence kriminality kraje na 1,0 pracovního úvazku ➤ funkční systém prevence kriminality v kraji založen na vzájemné spolupráci⁸⁸ ➤ existence Komise bezpečnosti a prevence kriminality RKK⁸⁹ ➤ existence Pracovní skupiny pro realizaci prevence kriminality v Karlovarském kraji – vysoká profesní odbornost zástupců subjektů působících v oblasti prevence na krajské i lokální úrovni 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ existence, či nárůst SVL a lokalit ohrožených sociálním vyloučením ➤ rostoucí počet osob ohrožených sociálním vyloučením ➤ obtížná komunikace s cizinci a menšinovými skupinami a jejich uzavřenost vůči majoritní společnosti ➤ nedostatečná provázanost preventivních aktivit a financování ➤ nedostatečná součinnost zúčastněných subjektů v oblasti prevence kriminality ➤ nedostatečný zájem některých samospráv o zapojení se do systému prevence kriminality ➤ proměnlivost politických preferencí na lokální úrovni ➤ různá dostupnost a nabídka služeb v regionu

⁸² vnitřní potenciál a nástroje, které lze využít

⁸³ vnitřní slabá místa, na jejichž odstranění se lze zaměřit

⁸⁴ vnější faktory, které můžeme využít pro dosažení cílů

⁸⁵ vnější faktory, které znesnadňují dosažení cílů a je žádoucí je překonat

⁸⁶ viz Příloha Koncepce č. 1 Bezpečnostní analýza Karlovarského kraje (analýza kriminality, sociálně demografická analýza, institucionální analýza)

⁸⁷ včetně ochrany měkkých cílů

⁸⁸ státních i nestátních subjektů a klíčových partnerů např. KŘP KVK, městské policie v kraji, Probační a mediační služba ČR

⁸⁹ doporučující orgán RKK v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality. Seznam členů včetně přijatých usnesení dostupné zde:

[Komise bezpečnosti a prevence kriminality | KV Kraj \(kr-karlovarsky.cz\)](https://www.kr-karlovarsky.cz/komise-bezpecnosti-a-prevence-kriminality)

<ul style="list-style-type: none"> ➤ podpora setkávání spolupracujících platforem prevence kriminality na úrovni obcí⁹⁰ ➤ finanční podpora systému prevence kriminality krajem⁹¹ ➤ finanční podpora systému prevence kriminality státem, metodicky vedená krajem⁹² ➤ zavedená síť služeb sociální prevence ➤ dostupnost středisek Probační a mediační služby ČR v každém okrese kraje⁹³ ➤ plánování rozvoje sociálních služeb na území kraje a obcí⁹⁴ ➤ podpora vzdělávání odborné i laické veřejnosti v oblasti prevence kriminality a rizikového chování z rozpočtu kraje⁹⁵ ➤ zájem kraje o řešení problematik v oblasti aktuálních a nových hrozeb a trendů⁹⁶ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ neexistence pozic manažera prevence kriminality na menších obcích, popřípadě častá kumulace agend a obměna osob na pozicích ➤ nedostatečná, zejména legislativní a metodická podpora pozic manažerů prevence kriminality v oblasti jejich zřízení, či rozšíření úvazků ➤ vysoká míra páchání trestné činnosti osobami opakovaně trestanými⁹⁷ ➤ nezájem široké veřejnosti⁹⁸ o zapojení se do realizovaných preventivních aktivit ➤ nedostatečná kapacita odborných služeb a specialistů⁹⁹ ➤ minimum bezplatného právního poradenství po oběti trestných činů a jeho nedostupnost ve většině ORP ➤ nedostatečná dostupnost psychologické a psychiatrické péče pro oběti trestných činů ➤ nízká informovanost¹⁰⁰ obětí trestných činů o jejich právech a možnostech pomoci a podpory ➤ nedostatek projektů sanace rodiny ➤ nedostatečně fungující systém péče o rodiny ➤ nedostatek času pro preventivní aktivity ve školách z důvodu nesnížené přímé vyučovací povinnosti školních metodiků prevence¹⁰¹ ➤ řada škol stále nepovažuje všeobecnou dlouhodobou primární prevenci/prevenzi sociálně patologických jevů za významnou a potřebnou pro žáky ➤ není vybudována celostátní síť systému včasné intervence ohrožených dětí ➤ neochota některých politických vedení otevřeně hovořit o bezpečnostních problémech a řešit je z důvodu obavy o stigmatizaci obce¹⁰² ➤ nenaplněné personální kapacity u složek IZS
---	---

⁹⁰ např. pracovní skupiny prevence kriminality obcí, týmy pro mládež, pravidelné kulaté stoly, komise prevence kriminality, Pracovní skupina prevence kriminality městských policí Karlovarského kraje

⁹¹ existence vlastního dotačního programu kraje pro podporu projektů obcí a nestátních neziskových organizací z oblasti prevence kriminality a závislostního chování. Dostupné zde: <https://www.kr-karlovarsky.cz/dotace/program-prevence-kriminality-zavislostniho-chovani>

⁹² dotační program MV Program prevence kriminality na místní úrovni. Dostupné zde: <https://www.mvcr.cz/clanek/dotacni-system-prevence-kriminality.aspx>

⁹³ Středisko Cheb, Středisko Karlovy Vary, Středisko Sokolov

⁹⁴ viz Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji. Dostupné zde: [Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji | KV Kraj \(kr-karlovarsky.cz\)](https://www.kr-karlovarsky.cz/strednedoby-plan-rozvoje-sociálních-sluzeb-v-karlovarském-kraji)

⁹⁵ realizace akreditovaných vzdělávacích kurzů, seminářů, konferencí, vzdělávacích besed pro žáky a rodiče, preventivních rodinných dnů

⁹⁶ kyberkriminalita, fyzická bezpečnost ve školách a školských zařízeních, sebepoškozování, duševní zdraví aj.

⁹⁷ procentuální zastoupení opakovaně trestaných osob v kraji pravidelně převyšuje celorepublikový průměr

⁹⁸ např. rodiče

⁹⁹ zejména pro dětské klienty (psychologové, psychiatři, gynekologové ad.)

¹⁰⁰ nízká informovanost osob o právech a možnostech pomoci a podpory v kraji obecně

¹⁰¹ výuka je často upřednostňována a škola řeší až vzniklý problém

¹⁰² častá témata: uživatelé návykových látek, bezdomovectví, kriminalita v sociálně vyloučených lokalitách, ubytovny, protialkoholní záchranná stanice

Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> ➤ možnost financování aktivit prevence kriminality ze státního rozpočtu a rozpočtu kraje a obcí¹⁰³ ➤ podpora kraje projektům prevence kriminality obcí a nestátních neziskových organizací¹⁰⁴ ➤ existence a rozvoj nestátních neziskových organizací, včetně spolupráce v oblasti prevence kriminality ➤ spolupráce s příhraničními orgány a organizacemi ze SRN ➤ podpora rozvoje vzájemné spolupráce subjektů zapojených do systému prevence kriminality ➤ podpora komplexního a systematického přístupu k řešení bezpečnostních a sociálních problémů na území obcí a kraje ➤ metodická podpora obcí v rámci zapojení se do systému prevence kriminality ➤ podpora bezpečnostních opatření ve školách a školských zařízení ➤ rozšiřování sítě služeb sociální prevence¹⁰⁵ ➤ společné řešení nových bezpečnostních výzev napříč resorty ➤ důraz na rodinnou prevenci¹⁰⁶ ➤ zefektivnění vzájemné provázanosti mezi pozicemi manažera prevence kriminality kraje, krajského školského koordinátora prevence, krajského protidrogového koordinátora a koordinátora pro romské záležitosti, národnostní menšiny a integraci cizinců ➤ prostřednictvím nového Informačního portálu kraje¹⁰⁷ a Bezpečnostního portálu Karlovarského kraje¹⁰⁸ informovat širokou veřejnost o aktualitách v rámci systému prevence kriminality v kraji i České republice ➤ užívání pomocných technických nástrojů pro zpracování a prezentaci dat¹⁰⁹ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nejdelší hranice se SRN (Sasko, Bavorsko) ➤ problematika SVL a jejich nárůst ➤ nárůst počtu dětí a mladistvých s rizikovými projevy chování ➤ nezaměstnatelnost mladých dospělých po ukončení základního vzdělání ➤ předčasné odchody ze vzdělávání ➤ problematika bezdomovectví ➤ umístění tří mužských věznic¹¹² vzhledem k rozloze a počtu obyvatel kraje ➤ nedostatečné množství aktérů v rámci systému preventivních aktivit ➤ válka na Ukrajině včetně trvalého počtu usídlených cizinců v kraji ➤ zvýšená inklinace osob k extremistickým názorům a postojům v souvislosti s klesající životní úrovní v důsledku energetické krize a válečného konfliktu na Ukrajině ➤ dezinformace vyvolávající rozkol ve společnosti¹¹³ ➤ nedostatečná kontrola způsobu trávení volného času dětí a mládeže ze strany rodičů ➤ vysoká míra užívání návykových látek¹¹⁴ ➤ zvyšující se počet látkových i nelátkových závislostí v populaci¹¹⁵ ➤ nezájem či nedostatečná kontrola ze strany rodičů ohledně užívaných látek jejich dětmi¹¹⁶ ➤ nízká vzdělanost obyvatel ➤ nízká úroveň právního vědomí obyvatelstva kraje ➤ vysoký počet exekucí a zadluženost obyvatel v kraji ➤ vysoká míra nezaměstnanosti ➤ trestná činnost osob bez přístřeší a pachatelů závislých na návykových látkách ➤ vysoký počet osob opakovaně

¹⁰³ navyšování alokace, rozšiřování účelu již existujících dotačních programů/vznik nových dotačních programů

¹⁰⁴ prostřednictvím rozpočtu kraje, individuálních dotací, spolupráce, či krajského dotačního programu prevence kriminality a závislostního chování. Dostupné zde: [PODPORA AKTIVIT V OBLASTI PREVENCE KRIMINALITY | KV Kraj \(kr-karlovarsky.cz\)](https://www.karlovarsky.cz/aktualita/podpora-aktivit-v-oblasti-prevence-kriminality)

¹⁰⁵ např. Sociální služby s rozvojovým potenciálem – Odborné sociální poradenství – Oběti trestných činů či osoby dopouštějící se násilné trestné činnosti

¹⁰⁶ rodinné zázemí, výchova a vliv rodičů na dítě má zásadní vliv na rizikové chování či páchanou kriminalitu

¹⁰⁷ Dostupné zde: [Karlovarský kraj | KV Kraj \(kr-karlovarsky.cz\)](https://www.karlovarsky.cz/)

¹⁰⁸ Dostupné zde: <https://www.bezport.cz/>

¹⁰⁹ např. aplikace Mapy kriminality (Mapy budoucnosti II.) vhodné pro analýzu a predikci kriminality za účelem jejího předcházení. Dostupné zde: <https://kriminalita.policie.cz/>

¹¹² Věznice Horní Slavkov, Věznice Kynšperk nad Ohří, Věznice Ostrov. Více informací viz Vězeňská služba České republiky. Dostupné zde: <https://www.vscr.cz/>

¹¹³ v souvislosti se zásadními tématy např. Covid-19 a očkování, energetická krize, válka na Ukrajině

¹¹⁴ snadná dostupnost drog, nelegální výroba

¹¹⁵ i mezi dětmi a mládeží

<ul style="list-style-type: none"> ➤ realizace resocializačních programů v kraji ze strany nestátních neziskových organizací včetně využití dostupné dotační podpory ➤ nabídka vzdělávacích aktivit pro širokou i odbornou veřejnost pro účastníky zdarma ➤ příprava a tvorba preventivních aktivit/akcí/projektů pro cílové skupiny na základě aktuálních potřeb ➤ podpora primární prevence rizikového chování ze strany politického vedení územně samosprávných celků ➤ rozšíření nabídky certifikovaných programů primární prevence externími poskytovateli ➤ školení pro pedagogy na téma práce s třídním kolektivem, stmelovací aktivity, pravidla třídy ➤ využívání dotačních programů z evropské, národní, krajské i obecní úrovně¹¹⁰ ➤ metodická podpora a pomoc obcím se zpracováním a podáním žádostí/projektů v rámci dotačních programů na krajské a státní úrovni¹¹¹ 	<ul style="list-style-type: none"> páchajících trestnou činnost (recidivisté) ve skupině pachatelů trestných činů ➤ sociální struktura obyvatel kraje¹¹⁷ ➤ sídelní struktura¹¹⁸ ➤ přesun trestné činnosti do oblasti kyberprostoru ➤ zvýšená tolerance společnosti k sociálně negativním jevům¹¹⁹ ➤ čtenější mimořádné události v místech s vysokou koncentrací osob (měkké cíle) ➤ klesající věk výskytu rizikového chování (již mateřské školy)¹²⁰ ➤ nízké povědomí veřejnosti i ostatních odborníků o problematice primární prevence, prevence kriminality ➤ po skončení epidemie Covid-19 znovuotevření škol s tlakem na dohánění učiva za současného upozadování aktivit specifické i nespecifické primární prevence, prevence kriminality ➤ zneužívání systému sociálních dávek ➤ nelegální zaměstnávání ➤ odliv obyvatel z regionu¹²¹ ➤ zhoršování stavu duševního zdraví u dětí i dospělých ➤ dlouhodobý personální podstav u složek zajišťujících bezpečnost v kraji¹²²
--	--

Pracovní skupina při tvorbě tohoto materiálu vycházela též z dostupných informací v rámci SVL, zejména z Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR zpracované v roce 2015¹²³, informací koordinátora pro romské záležitosti, národnostní menšiny a integraci cizinců a výstupů ze Zpráv o stavu romské menšiny v České republice za jednotlivá léta.

Z poznatků zainteresovaných odborných subjektů, zejména sociálních pracovníků obcí a nestátních neziskových organizací (dále jen „NNO“) působících na území kraje vyplývá, že **v průběhu posledních let dochází k nárůstu lokalit ohrožených sociálním vyloučením**, či lokalit sociálně vyloučených¹²⁴. Důležité je zmínit, že vymezení sociálně vyloučené lokality nemá přesně ucelenou metodiku. Takovou „lokalitou“ může být označen například bytový dům, ulice, či celá obec.

MV užívá pojem riziková lokalita, kterou definuje její index rizikovosti. Ten je složen z indexu nezaměstnanosti, indexu vyplacených sociálních dávek a indexu kriminality.

¹¹⁶ zejména nových návykových látek např. energetické nápoje, elektronické cigarety, nikotinové sáčky, kratom

¹¹⁰ s tímto se často pojí nedostatečný přehled aktuálních dotačních možností a výzev

¹¹¹ řada menších obcí z důvodu personální kapacity, či náročnosti některých administrativních procesů nepodává žádosti o dotace na projekty z oblasti prevence kriminality

¹¹⁷ multikulturní složení obyvatelstva, silící etnické komunity, vysoký počet trvale usídlených cizinců, migrace obyvatelstva

¹¹⁸ vysoký počet sídlišť

¹¹⁹ užívání návykových látek, extremismus, radikalismus

¹²⁰ nedostatek odborníků, kteří by uměli v rámci prevence s dětmi v takto nízkém věku pracovat

¹²¹ zejména v produktivním věku, ekonomicky aktivních

¹²² Zejména u Policie České republiky, Vězeňské služby České republiky, městské policie

¹²³ autorem GAC spol. s r. o. Dostupné zde:

<https://www.esfcr.cz/documents/21802/791224/Anal%C3%BDza+soci%C3%A1ln%C4%9B+vylou%C4%8Den%C3%BDch+lokalit+v+%C4%8CR/65125f3c-3cd9-4591-882b-fd3935458464>

¹²⁴ dle Zprávy o stavu Romské menšiny v České republice za rok 2021 má Karlovarský kraj nejvyšší podíl ORP se SVL na celkovém počtu ORP v kraji (23,3 %)

Nárůst lokalit ohrožených sociálním vyloučením, či lokalit sociálně vyloučených patří mezi jednu z nejslabších stránek v kombinaci s doprovodnými faktory jako je například **nedostatečný zájem některých samospráv o zapojení se do systému prevence kriminality**, či **různá dostupnost a nabídka služeb v regionu**.

Mezi silné stránky lze zařadit vysokou profesní odbornost zástupců subjektů působících v oblasti prevence kriminality na krajské i lokální úrovni a finanční podporu systému prevence kriminality ze strany kraje i státu směrem k obcím, což přináší **rostoucí zájem samospráv o zapojení se do preventivních aktivit na svém území a řešení vlastní bezpečnostní situace**. Pozitivně je také vnímána základní síť sociálních služeb v kraji, kdy v rámci plánování, podpory a rozvoje sociální služeb a služeb sociální prevence dochází k postupné systemizaci dané oblasti.

V rámci prevence kriminality v kraji je jako jednou z příležitostí vnímáno další rozvíjení a navazování spolupráce subjektů zapojených do systému prevence kriminality, což podpoří komplexní a systematický přístup k řešení bezpečnostních a sociálních problémů na území obcí a kraje a společné řešení nových bezpečnostních výzev napříč resorty.

Hrozby jednoznačně představuje **nárůst sociálně patologických jevů a snižující se věk jejich výskytu**, sestěhovávání sociálně vyloučených osob do vybraných lokalit na území celého kraje (kumulace problémů), **přesun kriminality do kybernetického prostoru**, či struktura obyvatel regionu včetně omezených příležitostí. Rovněž mezi aktuální výzvy patří zhoršování stavu duševního zdraví zejména u dětí.

Na základě zpracované SWOT analýzy, popisu současného stavu v oblasti kriminality v kraji, bezpečnostní analýzy a znalostí a zkušeností členů Pracovní skupiny, byly definovány **CÍLOVÉ SKUPINY A PRIORITY**, ke kterým bude v letech 2024-2028 směřovat realizace konkrétních preventivních aktivit. K přímému naplnění definovaných **PRIORIT** budou stanovena **OPATŘENÍ**.

Pro definování priorit Koncepce byl zvolen přístup eliminace (minimalizace) slabých stránek za využití příležitostí, s ohledem na možné definované hrozby.

4. Cílové skupiny

Cílové skupiny¹²⁵ Koncepce:

- A. Pachatelé** (i potenciální)¹²⁶ - děti, mládež, mladí dospělí, prvopachatelé, opakovaně trestané osoby (recidivisté)
- B. Oběti** (i potenciální)¹²⁷ - trestných činů (zejména kybernetické kriminality,

¹²⁵ cílové skupiny jsou vymezeny zejména ve vztahu směřování opatření definovaných priorit

¹²⁶ riziková jedinci s delikventními sklony pocházející ze závadového prostředí

¹²⁷ preventivní aktivity jsou často zaměřeny na rizikové skupiny osob, u kterých je zvýšená pravděpodobnost, že se stanou oběťmi trestné činnosti

násilné, mravnostní a majetkové trestné činnosti, domácího násilí, rasově nebo národnostně motivovaných trestných činů)

- rizikového chování (např. agrese, šikany, závislostního chování)
- děti a mládež, cizinci, senioři, osoby se zdravotním a sociálním handicapem, osaměle žijící osoby, ženy, osamělé ženy, rodiny s rizikem výskytu kriminálního chování u jejich členů, příslušníci národnostních a etnických menšin
- osoby, které se již v minulosti staly oběťmi trestné činnosti

C. Žáci, studenti, děti, mládež - v mateřských školách, v základních školách, ve středních školách

- vyrůstající v rizikovém a závadovém prostředí
- predelikventní osoby, osoby s delikventními sklony
- s projevy rizikového chování
- opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy, osoby opouštějící pěstounskou péči, či zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc

D. Rodiny s rizikem výskytu kriminálního chování jejich členů - rodiny s alespoň jedním kriminálně rizikovým dítětem, rodiny s kriminálně rizikovým chováním rodičů

E. Osoby ohrožené sociálním vyloučením - osoby ze SVL, osoby po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, osoby bez příštřeší, osoby ohrožené závislostmi a jejich blízcí

F. Cizinci - trvale, či dočasně usídlení cizinci na území kraje

G. Subjekty působící v oblasti prevence kriminality (odborná veřejnost)
– zástupci orgánů státní správy, Policie ČR, obecní a městské policie, Probační a mediační služba, školní metodici prevence, metodici prevence při pedagogicko-psychologických poradnách, pracovníci poskytovatelů sociálních služeb a pracovníci NNO působící v oblasti prevence kriminality

H. Občané (široká veřejnost) - obyvatelé kraje, osoby v kraji zaměstnané, návštěvníci kraje

- rodiče¹²⁸

¹²⁸ v rámci preventivních aktivit se jedná o velice důležitou cílovou skupinu, která je v rámci preventivních aktivit těžko uchopitelná, jelikož povětšinou rodiče nemají o preventivní aktivity zájem, nepřikládají jim důležitost a často si myslí, že zrovna oni je nepotřebují

5. Definované priority

V rámci Koncepce byly, na základě aktuální bezpečnostní situace, bezpečnostních analýz¹²⁹ a doporučení odborníků působících v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality prostřednictvím jednotlivých priorit, stanoveny klíčové oblasti, kterými se bude kraj realizací definovaných opatření zabývat:

- 1. Podpora systému prevence kriminality v Karlovarském kraji**
- 2. Prevence kybernetické kriminality**
- 3. Ochrana míst s vysokou koncentrací osob s důrazem na bezpečnost škol a školských zařízení**
- 4. Snižování násilné a majetkové trestné činnosti**
- 5. Prevence recidivy a viktimizace, podpora integrace**

Koncepce se primárně nevěnuje oblastem, které sice s prevencí kriminality úzce souvisejí, ale jsou upraveny samostatnými strategickými dokumenty na místní, krajské, či republikové úrovni. Takové oblasti mohou být součástí Koncepce v rámci vybraného užšího pohledu, či v podobě zmínky v rámci řešení a přístupu k sociálně patologickým jevům. V podrobnostech zpravidla odkazuje na specifické strategie, či související dokumenty.

V kontextu této Koncepce se termínem kriminalita rozumí nejen trestná činnost, ale i činnost přestupková, zejména přestupky proti majetku, veřejnému pořádku a občanskému soužití a v oblasti porušování obecně závazných vyhlášek v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku.

Vybraná opatření Koncepce jsou zaměřena kromě prevence kriminality samotné i na jednání, chování a prostředí, které je kriminálně rizikové, tj. nedosahuje ještě intenzity trestního či přestupkového jednání, ale je jinak protiprávní či rizikové z pohledu kriminogenních faktorů.

Koncepce se dále zaměřuje na obecné přístupy k obětem a pachatelům trestné činnosti, se zvláštním zaměřením na děti. Zvláštní pozornost věnuje rovněž komplexnímu přístupu k zajištění bezpečnosti v rizikových lokalitách a obyvatelům, kteří v nich žijí.

Jednou z priorit Koncepce je prevence kybernetické kriminality, prevence výše uvedené obecné kriminality páchané v kyberprostoru za využití prostředků informačních a komunikačních technologií, a také problematika sexuálního zneužívání, nátlaku a kybernásilí. Jednotlivá opatření se zaměřují primárně na podporu bezpečného chování v prostoru internetu. Tato Koncepce samostatně neřeší specifické problematiky zajištění kybernetické bezpečnosti či závažných narušení bezpečnosti prostřednictvím kybernetických útoků, které jsou řešeny samostatnými strategickými materiály v gesci odpovědných institucí.

Koncepce se podrobněji nezabývá ani specifickými oblastmi souvisejícími s cizinci, jejich integrací, nelegální migrací apod. Tyto oblasti jsou obvykle řešeny samostatnými materiály na úrovni vlády ČR či MV.

¹²⁹ včetně SWOT analýzy

Na cizince se Koncepce zaměřuje pouze z pohledu bezpečnosti (bezpečnost v rizikových lokalitách - SVL, průmyslové zóny a jejich okolí se zvýšeným zaměstnáváním cizinců, integrace ukrajinských uprchlíků v kontextu prevence kriminality ad.).

Opatření klíčových priorit jsou nastavena jak v obecném, tak v konkrétním znění, dle potřeb realizace aktivit. Zvolená znění umožní pružně reagovat v případě změny bezpečnostní situace a trendů v oblasti kriminality, či podmínek pro plnění opatření. Pro možnost realizace definovaných opatření je zásadní dostatečné finanční zabezpečení na úrovni jednotlivých resortů, a spolupracujících subjektů (např. samospráv), ale také celková podpora systému prevence kriminality.

A. PRIORITA č. 1: Podpora systému prevence kriminality v Karlovarském kraji

Podpora systému prevence kriminality v kraji je dlouhodobě nutná v širokém kontextu.

Jedná se o podporu a zajištění klíčových faktorů, bez kterých nelze požadovanou funkčnost tohoto systému zajistit. Mezi tyto faktory řadíme finanční podporu systému prevence kriminality, zejména v oblasti zajištění prostředků na realizované aktivity a činnost služeb v rámci dotačních programů či rozpočtů státní správy a územních samospráv.

Neméně důležitým faktorem je dostatečný počet vyčleněných pracovníků působících v rámci odborných subjektů oblasti bezpečnosti a prevence kriminality, kteří se podílejí na četnosti a kvalitě jednotlivých realizovaných opatření. Zásadním je rovněž spolupráce státních i nestátních subjektů zejména v oblasti sdílení informací a příkladů dobré i špatné praxe a realizace společných projektů. Úroveň prevence kriminality v kraji se odvíjí rovněž od odbornosti a kvalifikace odborné veřejnosti a zvoleným způsobům informování široké veřejnosti především o aktuálních rizicích a možnostech prevence a pomoci. Jednou ze záruk efektivity realizovaných preventivních aktivit je vycházení z dostupných dat a aktuální potřeby.

Efektivita mnohých preventivní činnosti a aktivit je z krátkodobého hlediska obtížněji měřitelná. Výsledky se většinou promítají až v rámci dlouhodobosti a skutečný dopad těchto aktivit se často retrospektivně projeví až ve chvíli, kdy se preventivní aktivity přestanou realizovat pod mylnou představou aktuální nepotřeby.

PRIORITA č. 1: Podpora systému prevence kriminality v Karlovarském kraji

Pro udržení funkčního systému prevence kriminality je prioritní rozšiřování a nastavování nové spolupráce mezi subjekty působícími v oblasti prevence kriminality, zvyšování odbornosti a kvalifikace odborné veřejnosti a předávání aktuálních informací z oblasti nových hrozeb a trendů veřejnosti široké. Realizace efektivních aktivit a projektů na podkladě vypovídajících dat včetně zajišťování dostupnosti finančních prostředků.

OPATŘENÍ č. 1.1: Realizace a metodická podpora Programu prevence kriminality na místní úrovni z kapitoly státního rozpočtu MV	
Stručný popis	<p>Program prevence kriminality na místní úrovni¹³⁰ je dotační program každoročně vyhlášen MV pro kraje a obce na podporu realizace investičních i neinvestičních projektů prevence kriminality, oblasti sekundární a terciární.</p> <p>Kromě realizace projektů kraje v Programu bude kraj zároveň i nadále poskytovat obcím metodickou podporu za účelem možnosti čerpání finančních prostředků vedoucích k realizaci vlastních projektů.</p> <p>Finanční podpora je směřována především projektům sociální, situační prevence a projektům informování občanů a jejich aktivizace.</p> <p>Velice oblíbené mezi žadateli jsou například projekty APK, DP, či rozšiřování a modernizace MKDS.</p>
Cílová skupina	Veřejnost obecně, děti a mládež, mladí dospělí, rodiny (s výskytem kriminálního chování u jejich členů), pachatelé trestné činnosti obecně, recidivisté, oběti trestných činů (i oběti potenciální), komunity a SVL
Zodpovídá	OBKŘ KÚKK
Možné spolupracující subjekty	MV, Pracovní skupina, obce v kraji
Časový horizont	2024-2028
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poskytování pomoci a metodické podpory novým i stávajícím žadatelům v průběhu zpracování žádosti i po realizaci projektu ➤ Realizace projektů prevence kriminality na krajské i místní (obecní) úrovni ➤ Zapojování obcí kraje do systému prevence kriminality
Financování	<p>Finanční prostředky z kapitoly státního rozpočtu MV</p> <p>Finanční prostředky z rozpočtu kraje</p> <p>Finanční prostředky z rozpočtu obcí</p>

OPATŘENÍ č. 1.2: Zachování a rozvoj krajského dotačního programu prevence kriminality a závislostního chování	
Stručný popis	<p>Zachování a rozvoj krajského dotačního programu prevence kriminality a závislostního chování (dřívější název dotační program na podporu aktivit v oblasti prevence kriminality).</p> <p>Prostřednictvím předmětného dotačního programu poskytovat finanční prostředky obcím kraje a NNO realizujícím svůj projekt na území kraje za účelem podpory aktivit stojících mimo</p>

¹³⁰ Více informací o Programu prevence kriminality na místní úrovni dostupné zde: <https://www.mvcr.cz/clanek/dotacni-system-prevence-kriminality.aspx?q=Y2hudW09Nw%3d%3d>

	<p>registrované sociální služby a zapojení většího množství aktérů do systému prevence kriminality.</p> <p>Dotační program je často využíván především menšími obcemi, které za stávajících podmínek dotačního programu MV, Programu prevence kriminality na místní úrovni, jen velmi těžko získávají finanční podporu na realizaci preventivních aktivit na svém území. Vzhledem k enormnímu zájmu ze strany žadatelů a každoročnímu přebytku žádostí o dotaci téměř o jednonásobek alokované částky, je žádoucí postupně navyšovat nejen rozpočet dotačního programu za účelem možnosti uspokojení více žadatelů, ale také v rámci každoroční aktualizace pravidel dotačního programu reagovat na aktuální potřeby žadatelů i trendy v oblasti prevence kriminality.</p> <p>Na základě aktuálního dění a bezpečnostních trendů se bude rovněž zvažovat rozšiřování dotačního programu také o oblast ochrany měkkých cílů, či dílčích preventivních aktivit z této oblasti.</p>
Cílová skupina	Široká veřejnost, odborná veřejnost, pachatelé trestné činnosti, recidivisté, oběti trestných činů (i potenciální), rizikové skupiny osob (děti a mládež, senioři, „problémové“ rodiny, národnostní a etnické menšiny, obyvatelé v SVL), predeliktivní a deliktivní děti a mládež
Zodpovídá	OBKŘ KÚKK
Možné spolupracující subjekty	Komise bezpečnosti a prevence kriminality RKK, Odbor školství mládeže a tělovýchovy KÚKK, obce na území kraje, NNO realizující projekt v kraji
Časový horizont	2024-2028
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizace projektů obcí kraje a NNO z oblasti bezpečnosti a prevence kriminality ➤ Realizace projektů reflektujících aktuální bezpečnostní trendy ➤ Finanční pomoc i pro malé obce a podpora v realizaci preventivních aktivit na vlastním území ➤ Zapojování menších obcí v kraji do systému prevence kriminality ➤ Zvyšování alokace dotačního programu za účelem širší podpory projektů v kraji
Financování	Finanční prostředky z rozpočtu kraje poskytované v rámci dotačního programu prevence kriminality a závislostního chování Finanční prostředky z rozpočtu obcí

OPATŘENÍ č. 1.3: Rozšiřování a prohlubování spolupráce mezi státními i nestátními institucemi v oblasti prevence kriminality, zvyšování odbornosti a kvalifikace

Stručný popis	Rozšiřování a prohlubování spolupráce mezi státními i nestátními institucemi v oblasti prevence kriminality především v oblasti pořádání společných jednání, či kulatých stolů k potřebným
---------------	--

	<p>tématům z oblasti bezpečnosti a prevence kriminality.</p> <p>Z krajské úrovně zajišťování propojování státních i nestátních institucí, výměna informací a navazování nových spoluprací. Zapojování dalších partnerů do systému prevence kriminality včetně účasti v rámci realizace projektů napříč oblastmi primární, sekundární i terciární prevence.</p> <p>Metodické vedení obcí v oblasti řešení bezpečnostní situace na svém území.</p> <p>Metodické vedení pracovních skupin, či jiných platform na krajské a lokální úrovni vedoucí k podpoře bezpečnosti a prevence kriminality.</p> <p>V rámci výměny informací na místní, či krajské úrovni slouží několik pracovních skupin. Pro příklad lze uvést Pracovní skupinu prevence kriminality městských policií v Karlovarském kraji, či Pracovní skupinu protidrogové politiky a Týmu pro mládež Cheb.</p> <p>V rámci jednání Pracovní skupiny pro realizaci prevence kriminality v kraji dochází mezi jejími členy ke sdílení a předávání příkladů dobré i špatné praxe v oblasti prevence kriminality, především k výměně zkušeností a hledání optimálních řešení aktuálních bezpečnostních problémů.</p> <p>Vybraná jednání této pracovní skupiny jsou pořádána jako tematická za účelem potřeby hlubšího projednání aktuálně problematických bezpečnostních témat s odborníky, či za účelem navázání spolupráce, či získání širšího přehledu a povědomí.</p> <p>Pro vybrané subjekty působící v oblasti prevence kriminality bude i nadále zajišťováno odborné vzdělávání za účelem zvyšování odbornosti v rámci potřebných témat. Jedná se například o strážníky obecních policií v kraji, kteří se v rámci své pracovní náplně zabývají realizací preventivních aktivit¹³¹.</p> <p>Těmto je prostřednictvím poskytovaného vzdělávání nabízena supervize jejich preventivní činnosti zejména u žáků a studentů při preventivních aktivitách během vyučování.</p> <p>Neustálá potřeba rozšiřování a prohlubování spolupráce je vnímána z důvodu širšího přesahu bezpečnostních problémů dnešní doby do různých gescí a resortů. Jako příklad lze uvést oblast rizikového chování dětí a mládeže. Vzhledem k okolnostem současné doby dochází k prokazatelnému nárůstu sociálních, výchovných a dalších rizik, jak pro jedince, tak pro společnost. Subjekty působící v oblasti prevence kriminality a rizikového chování dětí a mládeže vnímají její současný stav jako alarmující, nejen v kraji Karlovarském. V oblasti prevence kriminality, a s tím spojeného rizikového chování dětí a mládeže, nelze striktně oddělovat prostor na „ve škole“ a „po škole“. Právě naopak, tyto prostory je nutné vnímat jako jeden provázaný celek, který se navzájem ovlivňuje.</p> <p>Společným cílem všech zainteresovaných subjektů by měly, při řešení rozsáhlého souboru fenoménů, být zejména preventivní</p>
--	--

¹³¹ tzv. preventisté

	<p>intervence, kdy bohužel neexistuje jeden společný mechanismus vzniku této variabilní škály jevů, které vnímáme jako nechtěné, nežádoucí nebo až nepřijatelné.</p> <p>Aktivity OBKŘ v oblasti prevence kriminality, vzhledem k výše uvedenému, mají prostřednictvím řady činností přesah do školního prostředí, z nichž některé aktivity obsahují přímou, či zprostředkovanou práci se žáky a třídními kolektivy, pedagogy i rodiči.</p>
Cílová skupina	Odborná veřejnost (pracovníci státních i nestátních institucí působící v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality)
Zodpovídá	OBKŘ KÚKK
Možné spolupracující subjekty	Pracovní skupina, Komise bezpečnosti a prevence kriminality RKK, MV, Odbor školství mládeže a tělovýchovy KÚKK, Pedagogicko-psychologická poradna Karlovy Vary, Cheb, Sokolov, dotčené obce, dotčené obecní policie v kraji, státní i nestátní instituce působící v oblasti prevence kriminality (nejen) na území kraje, Centrum na podporu integrace cizinců pro Karlovarský kraj, Národní pedagogický institut ČR, Středisko výchovné péče Karlovy Vary, Středisko výchovné péče Cheb ad.
Časový horizont	2024-2028
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Existence Pracovní skupiny pro realizaci prevence kriminality v kraji – tematická setkání ➤ Existence Komise bezpečnosti a prevence kriminality RKK ➤ Spolupracující institucionální síť v kraji (na krajské a místní úrovni) ➤ Spolupracující odborníci v oblasti sociálně patologických jevů ➤ Širší a hlubší spektrum uplatnitelných znalostí v praxi ze strany subjektů působících v oblasti prevence kriminality ➤ Realizace vzdělávacích aktivit za účelem zvyšování odbornosti a kvalifikace odborné veřejnosti
Financování	<p>Finanční prostředky z kapitoly státního rozpočtu MV</p> <p>Finanční prostředky z rozpočtu kraje</p> <p>Finanční prostředky z rozpočtu obcí</p>

OPATŘENÍ č. 1.4: Podpora informovanosti veřejnosti o prevenci kriminality prostřednictvím vzdělávacích a osvětových aktivit a akcí

Stručný popis	<p>Podpora informovanosti odborné i široké veřejnosti o problematice prevence kriminality prostřednictvím zajištění realizace vzdělávacích a osvětových aktivit a akcí (např. konference, semináře, besedy, workshopy, kurzy, projektové dny).</p> <p>Zajištění a zprostředkování odborného poradenství v rámci vzdělávacích aktivit.</p> <p>V rámci tohoto opatření bude velký důraz kladen na prevenci v rámci pojetí celé rodiny, jelikož funkční rodinné prostředí je základ pro zdravý a harmonický vývoj dítěte. Na rodinnou prevenci</p>
---------------	---

	<p>se v české společnosti ve velké míře příliš nedbá, dokud se nezačnou objevovat závažnější problémy v oblasti chování dítěte. I v takových případech je zvykem řešit spíše důsledky než příčiny těchto nežádoucích stavů, za které je v základu odpovědné právě disharmonické rodinné prostředí. Jednotlivé obce, státní i nestátní instituce zajišťují služby rodinné prevence na různé úrovni, nejen z hlediska územního pokrytí, ale rovněž i z hlediska finančních možností.</p> <p>Důraz na užívání atraktivních forem vzdělávání (CYBERSHOW, podcasty, aplikace, videa, nástroje pro interaktivní prezentace a živé hlasování např. Mentimetr, Slido, využití nástrojů AI ad.).</p> <p>Informování cílových skupin na základě aktuálních potřeb a trendů.</p> <p>Vytváření vzdělávacích materiálů (zejména v rámci nepokrytých témat) z oblasti prevence kriminality, či zajištění distribuce již existujících materiálů směrem k odborné veřejnosti především manažerům prevence kriminality na místní úrovni, strážníkům „preventistům“ v rámci obecních policí v kraji, neziskovému sektoru, či pedagogickým pracovníkům/školním metodikům prevence k využití pro vlastní preventivní práci, ale i veřejnosti široké za účelem zajištění informovanosti o možnostech prevence a pomoci v rámci vybraných témat.</p> <p>Kromě aktuálně potřebných témat bude důraz kladen rovněž na zvyšování rodičovských kompetencí, předcházení záškoláctví a školní neúspěšnosti, duševní zdraví, či (digitální) wellbeing.</p>
Cílová skupina	Odborná i široká veřejnost
Zodpovídá	OBKŘ KÚKK
Možné spolupracující subjekty	MV, Odbor školství mládeže a tělovýchovy KÚKK, Odbor sociálních věcí KÚKK, Odbor zdravotnictví KÚKK, Pracovní skupina, Pracovní skupina kraje pro prevenci v oblasti závislostí, Komise bezpečnosti a prevence kriminality RKK, KŘP KVK, obecní policie v kraji, NNO, Středisko výchovné péče Karlovy Vary, Středisko výchovné péče Cheb, odborné soukromé vzdělávací subjekty ad.
Časový horizont	2024-2028
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizované vzdělávací aktivity a akce (semináře, konference, kurzy ad.) ➤ Informovaná široká veřejnost ohledně aktuálních rizik, možnostech prevence a pomoci ➤ Dostupné preventivně vzdělávací materiály
Financování	<p>Finanční prostředky z kapitoly státního rozpočtu MV</p> <p>Finanční prostředky z rozpočtu kraje</p> <p>Finanční prostředky z rozpočtu obcí</p>

OPATŘENÍ č. 1.5: Zprostředkování aktuálních informací z oblasti prevence kriminality veřejnosti, podpora aktivizace občanů	
Stručný popis	<p>Podpora informovanosti veřejnosti o problematice prevence kriminality v kraji zprostředkováváním informací k aktuálním problematickým tématům z oblasti prevence kriminality a rizikového chování moderními formami (např. prostřednictvím podcastu kraje Promluvme si preventivně¹³²).</p> <p>Mezi další efektivní a užívané formy informování veřejnosti patří preventivně informační osvětové kampaně na krizové téma. Tato témata obvykle souvisejí s aktuálními problémy a trendy korespondujícími s nárůstem rizikového chování u dětí a mládeže (sebepoškozování, rizikové chování v on line prostoru, duševní zdraví ad.).</p> <p>Informování rovněž probíhá prostřednictvím preventivních kampaní např. v podobě upozorňování občanů na opakující se sezónní, především majetkovou, trestnou činnost s tipy na zabezpečení a ochranu (prevence majetkové kriminality u vodních ploch a areálů; prevence majetkové kriminality obydlí před odjezdy na letní dovolenou), či na kontakty pomoci pro případné oběti trestných činů (domácí násilí).</p> <p>Odborné i široké veřejnosti jsou v případě potřeby k dispozici veškeré informace z oblasti prevence kriminality nejen v kraji na veřejné části Bezpečného portálu Karlovarského kraje¹³³. Jsou zde pravidelně aktualizovány a rozšiřovány informace o možnostech ochrany osob a majetku před trestnou činností, o pomoci obětem trestné činnosti a preventivních aktivitách kraje. Obsahuje rovněž informace o systému prevence, činnostech partnerů a možnostech čerpání finanční podpory.</p>
Cílová skupina	Odborná i široká veřejnost
Zodpovídá	OBKŘ KÚKK
Možné spolupracující subjekty	Odbor kancelář hejtmána a vnějších vztahů KÚKK, KŘP KVK, Pracovní skupina, obecní policie v kraji, NNO, Pedagogicko-psychologická poradna Karlovy Vary, Cheb, Sokolov ad.
Časový horizont	2024-2028
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podcast kraje Promluvme si preventivně – pokračování v realizaci (tvorba dalších epizod) ➤ Informace o prevenci kriminality dostupné na Bezpečnostním portálu Karlovarského kraje a Informačním portálu Karlovarského kraje včetně sociálních sítí ➤ Realizace preventivně informačních osvětových kpaní na krizové téma

¹³² Více informací včetně jednotlivých epizod dostupné zde: <https://www.bezport.cz/bezpecnost-krizove-rizeni/prevence-kriminality/podcast-promluvme-si-preventivne>

¹³³ Bezpečnostní portál Karlovarského kraje dostupný zde: <https://www.bezport.cz/>

Financování	Finanční prostředky z kapitoly státního rozpočtu MV Finanční prostředky z rozpočtu kraje
-------------	---

OPATŘENÍ č. 1.6: Sběr relevantních dat a jejich zpracování pro efektivní plánování a realizaci preventivních aktivit na území kraje	
Stručný popis	Tvorba a pravidelná aktualizace analytických dokumentů subjekty působícími v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality, vzájemné sdílení dat mezi relevantními partnery včetně realizace průzkumů veřejného mínění z oblasti bezpečnosti, které povede ke zvýšení kvality koncepčních a strategických dokumentů v rámci kraje, a dále ke zvýšení efektivity realizovaných projektů, spolupráce partnerů a sociální prevence.
Cílová skupina	Odborná i široká veřejnost
Zodpovídá	OBKŘ KÚKK
Možné spolupracující subjekty	MV, Policejní prezidium ČR, KŘP KVK, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, vybrané obce v kraji ad.
Časový horizont	2024-2028
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Analýzy (např. analýza kriminality kraje, analýza drogové scény a závislostního chování v kraji s důrazem na kriminalitu, analýza bezdomovectví) ➤ Průzkumy (např. průzkumy pocitu bezpečí, průzkumy veřejného mínění) ➤ Mapování rizikových lokalit kraje ➤ Využívání moderních nástrojů, včetně mapových podkladů a vizualizace dat
Financování	Finanční prostředky z kapitoly státního rozpočtu MV Finanční prostředky z rozpočtu kraje Finanční prostředky z rozpočtu obcí

B. PRIORITA Č. 2: Prevence kybernetické kriminality

Jednou z hlavních a klíčových priorit Koncepce je prevence kybernetické kriminality. Kyberkriminalitu definuje Policie ČR jako trestnou činnost, která je páchána v prostředí informačních a komunikačních technologií včetně počítačových sítí.

Policie ČR sleduje počet trestných činů spáchaných v kyberprostoru, zejména v síti Internet, od roku 2011, přičemž lze sledovat trend každoročního nárůstu evidovaných případů kybernetické kriminality. V uvedeném období je zaznamenán trend setrvalého nárůstu (1 502 trestných činů v roce 2011, 9 518 trestných činů v roce 2021, 10 386 trestných činů k 31. 7. 2022, 18 554 trestných činů v roce 2022, 19 592 trestných činů v roce 2023). Je však nutné připočíst k těmto číslům ještě značnou míru latence.

Koncepce se prostřednictvím jednotlivých opatření týkajících se především měkkých dovedností (tzv. soft skills) zaměří na aktuální problematické oblasti a témata.

Děti, jako jedny z nejzranitelnějších, nefigurují v případech kybernetických trestných činů pouze jako oběti, ale často jsou právě ony pachateli (především latentní sféra).

Řada rizikových, či problematických oblastí vychází ze životního stylu dnešních dětí a mládeže. Jednoznačně jím je prostředí sociálních sítí, či on-line her, kde děti tráví obvykle mnoho času. Často o sobě sdělují neznámým osobám příliš mnoho informací.

U nejmladší populace se jedná například o oblasti a témata jako je nadměrné užívání digitálních technologií, kyberšikana, kybergrooming, sextortion, sexting, obecná rizika na internetu a sociálních sítích, gaming, on-line challenges, influencing, autorská práva, netiketa, používání nástrojů AI ad.

U dospělé populace v rámci odborné (pedagogové, školní metodici prevence, sociální pracovníci ad.) i laické (rodiče) veřejnosti se jedná především o vzdělávání v podobě předávání informací o aktuálních rizicích a zásadách bezpečného chování v rámci užívání informačních a digitálních technologií a rovněž o informování o aktuálních trendech ve vztahu k jejich potomkům.

Prostor je nutné věnovat i tzv. digitálnímu wellbeingu, který se zaměřuje na pocit tělesné a duševní pohody. Díky revizi rámcových vzdělávacích programů v oblasti začleňování digitálních kompetencí do všech předmětů a předmětu informatiky, se postupně toto téma bude objevovat i ve školách¹³⁴.

V rámci preventivního působení zejména na žáky je nutná spolupráce subjektů působících v oblasti školství (jednotlivé školy, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy KÚKK ad.) s dalšími odbornými subjekty, které mohou předávat potřebné informace žákům prostřednictvím preventivních aktivit a programů, či vytvářet potřebné vzdělávací materiály.

PRIORITA Č. 2: Prevence kybernetické kriminality

Digitalizace, všude dostupný Internet a prvky inteligentní domácnosti se stávají v dnešní době nepostradatelnými.

Není pochyb o aktuálních přínosech v oblasti komunikačních a informačních technologií. S velkou rychlostí vývoje v této oblasti, kdy nezáhájí ani různé podvodníci a útočníci v on-line prostoru, je však třeba zaměřit se i na zásady bezpečného chování a případná rizika a to nejen u těch nejmladších, ale také u odborné i laické veřejnosti nejrůznějšího věku.

Informovanost je základní předpoklad úspěšné práce v oblasti prevence kybernetické kriminality. Konkrétně se jedná o poskytování informací o možnostech ochrany před aktuálně páchanými způsoby trestné činnosti v kyberprostoru, možnostech pomoci obětem trestné činnosti a rozšiřování povědomí o realizaci preventivních aktivit na území kraje o subjektech působících v oblasti prevence kriminality.

¹³⁴ Více informací dostupných zde: <https://revize.rvp.cz/>

OPATŘENÍ č. 2.1: Podpora informovanosti veřejnosti o prevenci kybernetické kriminality prostřednictvím vzdělávacích a osvětových aktivit a akcí	
Stručný popis	<p>Podpora informovanosti odborné i široké veřejnosti o problematice prevence kybernetické kriminality prostřednictvím zajištění i vlastní realizace vzdělávacích a osvětových aktivit a akcí (např. konference, semináře, besedy, workshopy, projektové dny). Zaměření se na realizaci preventivních besed na téma bezpečné chování na internetu ve školách a školských zařízeních (pro žáky, pedagogy i rodiče).</p> <p>Šíření povědomí a předávání aktuálních informací nejen o soft skills, ale rovněž o základních technických dovednostech (např. zabezpečení domácí Wi-fi sítě, zabezpečení mobilního telefonu, bezpečná hesla).</p> <p>Důraz na užívání atraktivních forem vzdělávání namísto frontálního předávání informací (CYBERSHOW, edukativní on-line i off-line hry, podcasty, aplikace, videa ad.).</p> <p>Informování cílových skupin na základě aktuálních potřeb a trendů.</p> <p>Důraz bude kromě hrozeb, rizik a bezpečného chování v internetovém prostoru kladen také na digitální wellbeing, či mediální gramotnost.</p> <p>Důraz bude kladen na tzv. netiketku, pod kterou se skrývají zásady slušného chování na internetu. Je nutné děti již od útlého věku učit, že i když určité chování a jednání ještě není trestné, neznamená, že je v pořádku, navíc pod zdánlivou maskou anonymity.</p> <p>Vytváření vzdělávacích materiálů (nepokrytá témata) z oblasti prevence kybernetické kriminality, či zajištění zprostředkovávání materiálů již existujících směrem k odborné veřejnosti především manažerům prevence kriminality na místní úrovni, strážníkům „preventivistům“ v rámci obecních policí, neziskovému sektoru, či pedagogickým pracovníkům/školním metodikům prevence k využití pro vlastní preventivní práci.</p>
Cílová skupina	Odborná i široká veřejnost (děti, mládež, žáci, studenti, rodiče, pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci, školní metodici prevence, sociální pracovníci, Policie ČR, obecní policie ad.)
Zodpovídá	OBKŘ KÚKK
Možné spolupracující subjekty	Odbor školství, mládeže a tělovýchovy KÚKK, Pracovní skupina, Komise bezpečnosti a prevence kriminality RKK, státní i nestátními subjekty (např. you connected, z. s., CZ.NIC, NÚKIB, projekt E-bezpečí), Pedagogicko-psychologická poradna Karlovy Vary, Cheb, Sokolov, Středisko výchovné péče Karlovy Vary, Středisko výchovné péče Cheb, MV, obecní policie v kraji, Policie ČR ad.
Časový horizont	2024-2028
Očekávané výstupy	➤ Informovaná odborná i široká veřejnost o aktuálních rizicích a možnostech prevence a pomoci

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dostupné vzdělávací materiály z oblasti prevence kybernetické kriminality ➤ Vznik nových vzdělávacích materiálů na aktuální potřebná témata ➤ Realizace vzdělávacích a osvětových aktivit a akcí ➤ Apel na základy vhodného a slušného chování mezi uživateli Internetu
Financování	Finanční prostředky z kapitoly státního rozpočtu MV Finanční prostředky z rozpočtu kraje Finanční prostředky z rozpočtu obcí

OPATŘENÍ č. 2.2: Podpora spolupráce včetně realizace projektů s mezikrajským přesahem

Stručný popis	<p>Podpora spolupráce v oblasti prevence kybernetické kriminality na místní, krajské i republikové úrovni.</p> <p>Spolupráce je nutná napříč jednotlivými gescemi. V rámci kraje se konkrétně jedná o kvalitní nastavení a udržování efektivní spolupráce v podobě sdílení informací o aktuálních trendech, problémech, rizicích, a o společném hledání vhodných způsobů reakce.</p> <p>Meziodborová spolupráce v tomto směru je klíčová nejen v rámci KÚKK (OBKŘ, Odbor školství mládeže a tělovýchovy, Odbor sociálních věcí ad.), ale také mezi členy Pracovní skupiny a dalšími zainteresovanými státními i nestátními subjekty.</p> <p>Potřebu nastavení systému spolupráce a vzdělávání v oblasti prevence kybernetické kriminality na národní úrovni vnímá i nová Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022-2027, konkrétně specifickým cílem G.1.</p> <p>Realizace nových, a podpora již existujících, projektů z oblasti prevence kybernetické kriminality s mezikrajským přesahem.</p> <p>Pro příklad lze uvést realizaci již existujícího projektu Kraje pro bezpečný internet schváleného usnesením Rady Asociace krajů ČR v roce 2013, přičemž Karlovarský kraj je do projektu zapojen od roku 2015. Aktuálně je do projektu zapojeno všech 14 krajů¹³⁵ z České republiky.</p> <p>Výhodou pro zapojené kraje je možnost užívání preventivně výukových materiálů v dostupných podobách jako jsou soutěžní on-line kvízy, e-learningové lekce, videospoty, podcasty, pracovní listy ad., ale také v rámci výzkumů zaměřené například na vnímání kyberkriminality mezi žáky 2. stupňů základních škol porovnávat výsledky a stav mezi jednotlivými kraji a na základě těchto výsledků přijímat opatření.</p> <p>Mezi další pozitiva tohoto projektu patří například vzdělávací konference pro odbornou veřejnost (manažeři prevence kriminality, pedagogové, sociální pracovníci, Policie ČR, obecní</p>
---------------	---

¹³⁵ Olomoucký kraj se jako poslední připojil k projektu na podzim roku 2023

	police ad.), či preventivně vzdělávací besedy pro žáky a studenty.
Cílová skupina	Odborná i široká veřejnost (děti, mládež, žáci, studenti, rodiče, senioři, pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci, školní metodici prevence, sociální pracovníci, Policie ČR, obecní policie ad.)
Zodpovídá	OBKŘ KÚKK
Možné spolupracující subjekty	Pracovní skupina, Pracovní skupina kraje pro prevenci v oblasti závislostí, Komise bezpečnosti a prevence kriminality RKK, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy KÚKK, Odbor sociálních věcí KÚKK, státní i nestátní subjekty pohybující se v oblasti prevence kybernetické kriminality (Policie ČR, obecní policie, manažeři prevence kriminality na místní úrovni, you connected, z.s., NÚKIB, CZ.NIC, projekt E-bezpečí ad.)
Časový horizont	2024-2028
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Spolupracující síť státních i nestátních subjektů ➤ Realizace setkávacích platform za účelem sdílení informací ➤ Realizace krajských projektů s dosahem na vysoký počet osob ➤ Realizace projektů s mezikrajským přesahem
Financování	Finanční prostředky z kapitoly státního rozpočtu MV Finanční prostředky z rozpočtu kraje Finanční prostředky z rozpočtu obcí

C. PRIORITA Č. 3: Ochrana míst s vysokou koncentrací osob s důrazem na bezpečnost škol a školských zařízení

Na základě světové bezpečnostní situace, kdy teroristické útoky skupin i jednotlivců na místech s vysokou koncentrací osob, či útoky aktivních střelců ve školách nejsou ničím výjimečným, je nutné přizpůsobit a nastavit bezpečnostní a preventivní opatření i v ČR.

Centralizovaný a systémový přístup k uchopení problematiky míst s vysokou koncentrací osob a nízkou úrovní zabezpečení proti násilným útokům je nemožný s ohledem na skutečnost, že řada subjektů má soukromé vlastníky, je zřizována právnickou osobou atp.

Faktor úspěšnost při zodolňování těchto míst je lineárně závislý na ochotě a zodpovědném přístupu příslušného subjektu k zajišťování bezpečnosti a určení míry ohroženosti v kontextu mimořádných událostí širokého spektra. V rámci zodpovědného přístupu a nastavení efektivních opatření je důležitá spolupráce Policie ČR s vlastníky i provozovateli objektů a zařízení veřejného i soukromého sektoru. Přehled realizovaných aktivit jednotlivých subjektů může být vzhledem

k jejich specifičností a zainteresovanosti rozdílný, možnosti realizovatelných opatření jsou však poměrně rozsáhlé¹³⁶.

Karlovarský kraj reagoval a reaguje na aktuální bezpečnostní hrozby a rizika ve školském prostředí, veřejném prostranství a prostředí nemocnic, spojené s ochrannou měkkých cílů.

Již v roce 2015 kraj zpracoval dokument „Analýza a bezpečnostní posouzení středních škol a školských zařízení“, jež se stal podkladem pro realizaci projektu „Zabezpečení škol a školských zařízení v Karlovarském kraji“. Projekt je realizován zejména ve středních školách kraje, neboť kraj je jejich zřizovatelem a má tak zákonnou i společenskou odpovědnost za bezpečnost pedagogů a žáků.

Realizace projektu je v souladu s normou ČSN 73 44 00 „Prevence kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení“¹³⁷.

Projekt „Zabezpečení škol a školských zařízení v Karlovarském kraji“ zahrnuje bezpečnostní posouzení a analýzu rizik, nastavení organizačních a technických opatření a zejména vybavení škol a školských zařízení inteligentním kamerovým systémem včetně operačního software s funkcí video-analýzy objektů a krizových situací. Kamerové systémy umožňují napojení do systému městských policí a jsou připojeny na vzdálený dohled z KÚKK. Úkolem tohoto projektu je zajistit aktivní a pasivní bezpečnost ve středních školách kraje a reagovat tak na společensky velmi nebezpečný jev - násilné útoky a asociální chování ve školském prostředí.

Hlavními činnostmi projektu je instalace kamerového systému v prostorách škol a školských zařízení, technologické zabezpečení vstupů do budov a nastavení režimových opatření tak, aby byla zajištěna bezpečnost studentů a pedagogických pracovníků školy.

Pro jednotlivé střední školy jsou průběžně zpracovávány bezpečnostní plány dle schválené metodiky MV – Centra proti terorismu a hybridním hrozbám, včetně odborného vzdělávání na téma využití implementovaných a zabezpečovacích systémů, příprava studentů na mimořádnou událost a psychologie varovných signálů v kontextu současné situace.

Doplňkovou aktivitou projektu kraje „Zabezpečení škol a školských zařízení v Karlovarském kraji“ je aktivita „Bezpečná škola – prevence především (ozbrojený útočník ve školském prostředí)“, která spočívá v nácviku modelových situací v prostorách škol v případě vzniku mimořádných událostí. Jedná se o aktivitu, ve které kraj spolupracuje zejména s vybranými složkami IZS.

Důraz na komplexnost a nutnost provázat jednotlivá bezpečnostní opatření v oblasti ochrany měkkých cílů kraj potvrdil doplňující aktivitou projektu, kterou se stal metodický dokument s celorepublikovým dosahem „Dohledová služba ve škole“ . Dokument popisuje potřebnost zajištění bezpečnosti ve škole a školském zařízení

¹³⁶ Jednotlivé dokumenty k měkkým cílům vydané MV, Centrem proti hybridním hrozbám, dostupné zde: <https://www.mvcr.cz/chh/clanek/terorismus-web-dokumenty-dokumenty.aspx>

¹³⁷ Dostupné zde: <https://www.mvcr.cz/clanek/zverejneni-ceske-technicke-normy-csn-73-4400-prevence-kriminality-rizeni-bezpecnosti-pri-planovani-realizaci-a-uzivani-skol-a-skolskych-zarizeni.aspx>

také fyzickou osobou (pracovníkem dohledové služby), jakožto vhodné doplnění již implementovaných technických a technologických opatření. Zpracování dokumentu bylo též reakcí na nekoordinovanost tohoto stavu na centrální republikové úrovni, a následně poukázalo spíše na ojedinělé aktivity dotčených škol při zřizování pozice pracovníka dohledové služby, které jsou spíše určovány vůlí a možnostmi samospráv, jakožto zřizovatelů škol. Zmiňovaný dokument reaguje na nekomplexní, roztržité a individuální přístupy jednotlivých škol v rámci zajišťování pracovníků dohledové služby ve škole, kteří mají primárně sloužit k minimalizaci rizik spojených s nebezpečím z venkovního prostředí, zejména s osobami, které vstupují na půdu školy.

V rámci ochrany měkkých cílů kraj reagoval v minulých letech na události z roku 2019, které se odehrály ve Fakultní nemocnici v Ostravě–Porubě, kdy při útoku aktivního střelce zemřelo sedm osob. Uskutečnil tak ve spolupráci zejména s vybranými složkami IZS instruktáže jak postupovat a jak reagovat na mimořádné události ve smyslu cvičení AMOK a opatření USB (uteč, skryj se, boj), kterých se zúčastnili zaměstnanci nemocnic v kraji z řad zdravotnického i nezdravotnického personálu.

Kraj se taktéž v letech 2019–2020 zabýval zabezpečením veřejných prostranství s cílem zvýšit ochranu měkkých cílů v kraji, zejména zvýšit míru zajištění bezpečnosti všech účastníků při pořádání vytipovaných 4 eventů, tedy veřejných akcí, kterých se účastní větší počet obyvatel, a které jsou málo zabezpečené proti teroristickým a závažným násilným útokům.

V rámci projektu „Bezpečné veřejné prostranství v Karlovarském kraji“ byly v letech 2019-2020 realizovány činnosti spojené s metodickým řízením bezpečnosti a řízení rizik při nastavování procesů bezpečnosti při pořádání nejvíce navštěvovaných eventů (událostí) v kraji, s cílem metodicky pomoci vlastníkům měkkých cílů, organizátorům a pořadatelům eventů při zavedení nových bezpečnostních opatření vyplývajících z vyhodnocení ohrožeností vybraných měkkých cílů v kraji, bezpečnostních plánů a procedur.

Součástí projektu bylo i pořízení mobilních zábran proti nájezdu vozidla pro města pořádající eventy, jež se staly nedílnou a neopomenutelnou součástí komplexního přístupu řešení bezpečnostní situace v kraji.

Výhledový záměr kraje v rámci zodolňování míst s vysokou koncentrací osob (neboli měkkých cílů) je v souladu s doporučujícími materiály vydanými MV, odborem bezpečnostní politiky (Centrem proti hybridním hrozbám), MV odborem prevence kriminality v kontextu ČSN 73 4400 Prevence kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení a ČSN/TS 16850 Ochrana společnosti – Pokyny pro řízení bezpečnosti ve zdravotnických zařízeních.

Kraj, jak patrně z výčtu realizovaných aktivit a projektů, se staví zodpovědně k riziku určité pravděpodobnosti vzniku útoků na měkké cíle a s tím spojených dopadů pro společnost. Koncepce tak přispěje k upevnění a rozšiřování aktivit opory a podpory ochrany měkkých cílů, jakožto součástí komplexního přístupu k řešení bezpečnostní situace v kraji.

Na základě událostí útoku ozbrojeného střelce z 21. prosince 2023, který se odehrál v prostorách Filozofické fakulty Univerzity Karlovy na náměstí Jana Palacha v Praze, kraj zaznamenal obrovskou poptávku ze strany škol a školských zařízení po tématu, jak se chovat v obdobných situacích a jakým způsobem jim lze předcházet. Na základě této události kraj s partnery (KŘP KVK, Zdravotnická záchranná služba kraje, Asociace bezpečná škola, z.s., obecní policie ad.) plánuje rozšířit nabízené aktivity za účelem uspokojení poptávky po vzdělávacích aktivitách ze strany středních i základních škol v kraji.

PRIORITA Č. 3: Ochrana míst s vysokou koncentrací osob s důrazem na bezpečnost škol a školských zařízení

Ochrana míst s vysokou koncentrací osob a nízkou úrovní zabezpečení proti násilným útokům neboli ochrana měkkých cílů¹³⁸ je bezpochyby jednou z předních výzev dnešní společnosti. Mezi priority kraje v oblasti bezpečnosti patří podpora ochrany a zabezpečení škol a školských zařízení jako možných měkkých cílů, neboť jsou právě tyto objekty často řazeny mezi místa s vysokou koncentrací osob a nízkou úrovní zabezpečení proti násilným útokům. Je nutné vytvořit potřebný specifický bezpečnostní přístup, který umožní, že podstatná část škol a školských zařízení bude schopna reagovat na případnou hrozbu a útoku zabránit, nebo výrazně snížit možné škody.

OPATŘENÍ č. 3.1: Technická podpora zabezpečení institucí, akcí a pracovníků jako jeden z pilířů ochrany míst s vysokou koncentrací osob

Stručný popis	<p>Technická podpora vybraných škol a školských zařízení zřizovaných krajem (příspěvkové organizace) pořízením a implementací kamerových systémů, které umožní napojení do systémů městských policií v kraji a současně na vzdálený dohled z KÚKK. Podpora probíhá v rámci etapizace projektu¹³⁹.</p> <p>Pro možnost efektivního zabezpečení institucí je součástí technického zabezpečení rovněž realizace auditů, reauditů a dalších specifických činností¹⁴⁰ na základě jejichž výsledků je instalace takových opatření plánována a realizována.</p> <p>Podpora institucí ve využívání moderních efektivních systémů k zajištění bezpečnosti na základě výstupů z bezpečnostních auditů (kamerové systémy, turnikety, čipové systémy evidence žáků, videotelefony, elektronické zámky, čtečky otisků prstů aj.).</p> <p>Podpora zabezpečování veřejných akcí např. prostřednictvím pořizování bezpečnostně technických prvků.</p> <p>Podpora úzké a aktivní spolupráce všech zainteresovaných</p>
---------------	--

¹³⁸ Termín měkké cíle (soft targets) není nikde přesně definován. Toto označení je bezpečnostní komunitou používáno pro označení míst s vysokou koncentrací osob a nízkou úrovní zabezpečení proti násilným útokům. viz MV. Ochrana měkkých cílů. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. © 2024 [cit. 2024-05-06]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ochrana-mekkych-cilu.aspx>

¹³⁹ Řada škol zřízených krajem již jsou v rámci projektu zabezpečeny kamerovými systémy a napojeny na vzdálený dohled v rámci KÚKK.

¹⁴⁰ viz opatření 3.2 Taktická a metodická příprava a pomoc místům s vysokou koncentrací osob za účelem zvýšení jejich odolnosti a schopnosti reakce na rizikové situace.

	subjektů.
Cílová skupina	Studenti, pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci, rodiče studentů, široká veřejnost
Zodpovídá	OBKŘ KÚKK
Možné spolupracující subjekty	Odbor školství mládeže a tělovýchovy KÚKK, MV, KŘP KVK, Zdravotnická záchranná služba Karlovarského kraje, Asociace bezpečná škola z.s., dotčené obecní policie v kraji
Časový horizont	2024-2028
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zlepšení bezpečnostní situace vybraných škol a školských zařízení v kraji ➤ Realizace technických opatření na základě výstupů z bezpečnostních auditů včetně propojení s dalšími opatřeními ➤ Posílení bezpečnostní situace při pořádání veřejných akcí (eventů) ➤ Úzká spolupráce s obcemi za účelem podpory v oblasti realizace vlastních technických zabezpečení
Financování	Finanční prostředky z kapitoly státního rozpočtu MV Finanční prostředky z rozpočtu kraje Finanční prostředky z rozpočtu obcí

OPATŘENÍ č. 3.2: Taktická a metodická příprava a pomoc místům s vysokou koncentrací osob za účelem zvýšení jejich odolnosti a schopnosti reakce na rizikové situace

Stručný popis	<p>Zajištění a poskytování taktické a metodické přípravy a pomoci místům s vysokou koncentrací osob ze státního i soukromého sektoru za účelem zvýšení jejich odolnosti a schopnosti reakce na rizikové situace.</p> <p>Realizace odborných seminářů a vzdělávacích aktivit, praktických nácviků.</p> <p>Realizace specifických činností v podobě bezpečnostních auditů, vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle, bezpečnostního poradenství v kontextu ČSN a standardizace v oblasti prevence kriminality, zabezpečování objektů prostřednictvím prvků situační prevence a nastavených vhodných režimových a organizačních opatření, včetně nácviků alternativních nouzových postupů v případě vzniklé mimořádné události.</p> <p>Taktická příprava a pomoc spočívá především v absolvování nácviků modelových situací v teoretickém i praktickém provedení např. ozbrojený útočník ve škole¹⁴¹ a známých modelů USB neboli uteč-skryj se-bojuj.</p> <p>Zajištění a poskytování odborných seminářů ohledně problematiky</p>
---------------	--

¹⁴¹ Pokračování v realizaci projektu kraje Bezpečná škola – prevence především (ozbrojený útočník ve školském prostředí).

	ochrana měkkých cílů pro majitele, provozovatele a zaměstnance státních i soukromých institucí, které jsou považovány za místa s vysokou koncentrací osob ohledně možnosti zajištění bezpečnosti a správných postupů při nežádoucích rizikových situacích v praktických i teoretických rovinách. Metodická podpora prostřednictvím odborných dokumentů doporučujících konkrétní postupy a návody včetně možnosti realizace konkrétních kroků a opatření včetně odkazů například na možnosti financování apod. ¹⁴² Konkrétně se jedná například o aktualizaci a rozšíření metodického dokumentu kraje „Dohledová služba ve škole“ určeného pro ředitele škol a školských zařízení a pro jejich zřizovatele určenému k minimalizaci rizik spojených s nebezpečím z venkovního prostředí.
Cílová skupina	Školy a školská zařízení (pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci), žáci a studenti, rodiče žáků a studentů, nemocnice (zaměstnanci), instituce veřejné a státní správy, příspěvkové organizace kraje, návštěvníci a zaměstnanci míst s vysokou koncentrací osob, široká veřejnost, odborná veřejnost
Zodpovídá	OBKŘ KÚKK
Možné spolupracující subjekty	Odbor školství mládeže a tělovýchovy KÚKK, MV, KŘP KVK, Zdravotnická záchranná služba Karlovarského kraje, Hasičský záchranný sbor Karlovarského kraje, Asociace bezpečná škola z.s., dotčené obce a obecní policie v kraji, Úřad práce – Krajská pobočka v Karlových Varech
Časový horizont	2024-2028
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aktuální metodické materiály k dispozici (tvorba, aktualizace, distribuce) ➤ Realizace praktických nácviků modelových situací pro případ vzniku mimořádných událostí ➤ Realizace odborných seminářů a vzdělávacích aktivit ➤ Vzdělávání zaměstnanců (státních i soukromých objektů a institucí)
Financování	Finanční prostředky z kapitoly státního rozpočtu MV Finanční prostředky z rozpočtu kraje Finanční prostředky poskytované prostřednictvím Úřadu práce – Krajské pobočky v Karlových Varech Finanční prostředky z rozpočtu obcí

D. PRIORITA Č. 4: Snižování násilné a majetkové trestné činnosti

Násilná kriminalita v podobě trestných činů proti životu a zdraví¹⁴³, proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství¹⁴⁴, proti rodině

¹⁴² např. bezpečnostní a koordinační plány dle metodiky MV – Centra proti terorismu a hybridním hrozbám

¹⁴³ HLAVA I, Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

¹⁴⁴ HLAVA II, Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

a dětem¹⁴⁵, proti majetku¹⁴⁶ a proti pořádku ve věcech veřejných¹⁴⁷ se dotýká bezpochyby jak dětí, tak dospělých v rolích obětí i pachatelů.

Z přehledu trestných činů řazených do násilné kriminality byl v kraji v roce 2022¹⁴⁸ zaznamenán vzrůstající trend trestných činů: loupež (§ 173), nebezpečné vyhrožování (§ 353), úmyslné ublížení na zdraví (§ 145-146a) a vražda (§ 140).¹⁴⁹

Trestný čin loupež (§ 173) nabízí v kraji značný prostor pro prevenci, jelikož je páchan jak dětmi, tak mladistvými, recidivujícími osobami¹⁵⁰, cizinci i osobami pod vlivem omamných a psychotropních látek.

Trestný čin úmyslné ublížení na zdraví (§ 145-146a) má rovněž mezi pachateli dětské i mladistvé zástupce. Recidivující pachatelé jsou zde zastoupeni z jedné třetiny.

Na základě kriminalistických statistik, se většina uskutečněných vražd odehrává na základě osobních vztahů mezi příbuznými, či partnery nikoli mezi neznámými osobami.

Na základě kriminalistických statistik nejen kraje Karlovarského, ale i ČR vyplývá, že v oblasti násilné kriminality má bohaté zkušenosti rovněž řada mladých lidí.

Mezi hlavní motivátory mohou patřit: aktuální životní situace v podobě sociálního zázemí a stability rodiny, funkční rodinné prostředí, osobnostní rysy jednotlivce, vliv (škola, zaměstnání, přátelé, média apod.) a v neposlední řadě informovanost člověka nejen v roli potenciálního pachatele, ale také oběti.

V rámci majetkové kriminality byl v roce 2022¹⁵¹ zaznamenán nárůst.¹⁵² Na území kraje došlo k výraznému nárůstu krádeží vloupáním a krádeží prostých. Tento stav byl pravděpodobně zapříčiněn zvýšenou mobilitou občanů vzhledem k aplikovaným vládním restrikcím z důvodu pandemické situace zejména v letech 2020-2021. Z celkem 4 939 registrovaných trestných činů v roce 2022 spadaly téměř tři čtvrtiny (3 648, tj. 73,9 %) do oblasti obecné kriminality, z toho 2 348 trestných činů bylo klasifikováno jako majetková trestná činnost, kdy se z 40,3 % jednalo o krádeže vloupáním a z 32,1 % o krádeže prosté. Převažovaly krádeže spojené s vloupáním do ostatních objektů (350). Vykradeno bylo také 82 víkendových chat, 52 rodinných domů, 49 bytů a obchodů. V kraji bylo v loňském roce odcizeno celkem 72 jízdních kol. O svoje osobní věci přišli lidé při kapesních krádežích v 18 případech¹⁵³.

Výskyt dětských a mladistvých pachatelů v oblasti majetkové kriminality je rovněž zaznamenán, jelikož majetková kriminalita patří u kriminality mládeže k nejčtetěji páchanému druhu trestné činnosti. Od 90. let podíl těchto pachatelů má spíše

¹⁴⁵ HLAVA IV, Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

¹⁴⁶ HLAVA V, Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

¹⁴⁷ HLAVA X, Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

¹⁴⁸ podrobnosti k násilné kriminalitě v Karlovarském kraji za rok 2023 viz příloha Koncepce Analýza kriminality Karlovarského kraje za rok 2023

¹⁴⁹ Oproti roku 2021 došlo v kraji k celkovému nárůstu kriminality, ovšem nutno konstatovat, že v roce 2021 došlo k výraznému poklesu kriminality zejména vlivem celosvětové pandemie Covid-19. Nárůst kriminality v roce 2022 je tak pouze návratem do doby „před covidové“ a zjištěná trestná činnost tak nevybočuje z průměru v letech 2016-2020. Tento stav odráží postupný zvyšující se pohyb osob nejen na společenských akcích ale rovněž denní účast osob v širších sociálních a vztahových situacích.

V rámci vývoje celorepublikové situace v oblasti kriminality za rok 2022 byl evidován nárůst trestných činů: loupež (§ 173), vydírání (§ 175), nebezpečné vyhrožování (§ 353), týrání osoby žijící ve společném obydlí (§ 199) a vražda (§ 140).

¹⁵⁰ dle statistik Policie ČR přibližně polovina spáchaných loupeží v kraji

¹⁵¹ podrobnosti k majetkové kriminalitě v Karlovarském kraji za rok 2023 viz příloha Koncepce Analýza kriminality Karlovarského kraje za rok 2023

¹⁵² Oproti roku 2021 došlo v kraji k celkovému nárůstu kriminality, ovšem nutno konstatovat, že v roce 2021 došlo k výraznému poklesu kriminality zejména vlivem celosvětové pandemie Covid-19. Nárůst kriminality v roce 2022 je tak pouze návratem do doby „před covidové“ a zjištěná trestná činnost tak nevybočuje z průměru v letech 2016-2020.

¹⁵³ ve srovnání s předcházejícím rokem 2021 se jejich počet výrazně snížil, a to o 45,5 %

klesající tendenci z důvodu aplikace zákona o soudnictví ve věcech mládeže v praxi, realizovaných preventivních programů a zvýšení dolní hranice škody nikoli nepatrné. Děti i mladiství se nejčastěji dopouštějí krádeží prostých a krádeží vloupáním, ale často se u nich lze také setkat s poškozováním cizí věci.¹⁵⁴

Podíl opakovaně trestaných osob v oblasti majetkové kriminality převyšuje podíl recidivistů v případě kriminality celkové.

Pachatelé majetkové kriminality jsou převážně muži, celkově ale podíl pachatelek žen roste. Ženy se nejčastěji dopouštějí krádeží v jiných objektech, podvodů, krádeží v rodinných domech a bytech a kapesních krádeží.

V oblasti majetkové kriminality vznikají obětem jedny z nejvyšších škod.

Významnou součástí majetkové kriminality je také trestná činnost páchaná na seniorech, které je třeba v rámci preventivních aktivit věnovat pozornost. Často páchanými skutky jsou trestné činy podvodu, krádeže a krádeže vloupáním (zejména s využitím lsti). Pachatelé jsou nejen osoby české národnosti, ale často také zahraniční organizované skupiny. Motivem pachatelů je zisk finanční hotovosti nebo jiné majetkové hodnoty za využití nevýhody obětí spočívající ve vyšším věku.

PRIORITA Č. 4: Snižování násilné a majetkové trestné činnosti

Násilná a majetková trestná činnost patří k oblastem kriminality s nutným přístupem v rámci specifických preventivních činností.

Majetková kriminalita každoročně dosahuje téměř poloviny z celkového počtu spáchaných trestných činů v kraji¹⁵⁵. Celkové škody způsobené obětem majetkové kriminality v kraji se pohybují v řádech několika set milionů Kč. Z praxe je známo, že řada pachatelů majetkové kriminality často využívá náhodných příležitostí a situací.

Pomocí prevence prostřednictvím praktické aplikace efektivních základních bezpečnostních pravidel ve vztahu ke své osobě, předmětům, či nemovitostem lze řadě incidentů předcházet.

Vzhledem k faktu, že na pozadí páchaní násilné kriminality jsou často osobní vztahy příbuzenského, či partnerského charakteru, je na místě prostřednictvím prevence a informačních kampaní poukazovat na to, které chování je ve společnosti běžné a může být mezi lidmi tolerováno a které už nikoli a nabídnout případné poradenství a pomoc.

OPATŘENÍ Č. 4.1: Informování široké veřejnosti o možnostech zabezpečení, ochrany a pomoci

Stručný popis	<p>Informování široké veřejnosti o možnostech zabezpečení, ochrany a pomoci v oblasti majetkové a násilné trestné činnosti.</p> <p>Realizace celokrajských i celorepublikových informačních kampaní na krizové téma.</p> <p>Jedná se například o realizaci informačních kampaní např.</p>
---------------	---

¹⁵⁴ Petra ŠTĚPÁNOVÁ. Majetková kriminalita a její prevence [on-line]. Praha, červenec 2017 [cit. 2023-11-08]. Dostupné https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/92288/DPTX_2016_1_11220_0_354267_0_183751.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta. Vedoucí diplomové práce doc. JUDr. Ivana Zoubková, CSc.

¹⁵⁵ stejný poměr je zastoupen i v rámci ČR

	<p>z oblasti prevence majetkové kriminality u vodních ploch a areálů v letní sezóně¹⁵⁶, prevence proti vloupání do obydlí vzhledem ke každodennímu opouštění a odjezdům na dovolenou¹⁵⁷, či informování občanů, kam se obrátit v případě podezření na domácí násilí¹⁵⁸.</p> <p>Zajištění realizace vzdělávacích aktivit pro odbornou i širokou veřejnost, či rizikové skupiny obyvatel na krizové téma.</p> <p>Specifický důraz bude kladen především na prevenci a řešení násilí mezi lidmi vztahového charakteru (např. situační násilí, domácí násilí, znásilnění¹⁵⁹, agresivita pachatelů).</p> <p>Okrajově může být v rámci vybraných různých preventivních aktivit zastoupeno rovněž téma násilí směrem ke zvířatům.</p>
Cílová skupina	Široká veřejnost, děti a mládež, rodiny (s rizikem výskytu kriminálního chování u jejich členů), senioři, komunity a SVL, odborná veřejnost
Zodpovídá	OBKŘ KÚKK
Možné spolupracující subjekty	KŘP KVK, vybrané NNO, obce v kraji, obecní policie v kraji, Odbor sociálních věcí KÚKK, MV
Časový horizont	2024-2028
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizace informačních kampaní ➤ Realizace seminářů, konferencí ➤ Přehled a šíření kontaktů s možností pomoci ➤ Prostřednictvím informačních aktivit kladení důrazu na to, jaké chování je neetické a nemůže být ve společnosti tolerováno (i za předpokladu, že se nejedná o přestupek ani trestný čin) ➤ Přehled bezpečnostních standardů, pravidel a certifikovaných organizací v oblasti ochrany nemovitého majetku
Financování	<p>Finanční prostředky z kapitoly státního rozpočtu MV</p> <p>Finanční prostředky z rozpočtu kraje</p> <p>Finanční prostředky poskytované prostřednictvím Úřadu práce – Krajské pobočky v Karlových Varech</p> <p>Finanční prostředky z rozpočtu obcí</p>

¹⁵⁶ Viz informační kampaň KÚKK a KŘP KVK „Bez úhony u vody“. Dostupné zde: <https://www.bezport.cz/bezpecnost-krizove-rizeni/prevence-kriminality/aktuality/jak-stravit-leto-bez-uhony-u-vody-nenahrat-zlodejum-radicum-v-prostoru-vodnich-arealu-radi-karlovarsky-kraj-policie-cr>

¹⁵⁷ Viz každoročně realizovaná informační červnová kampaň k Evropskému dni proti vloupání. Dostupné zde: <https://www.bezport.cz/informacni-servis/aktuality/zakladni-pravidla-zabezpeceni-objektu-nejen-pred-odjezdy-na-dovolene-pripomene-evropsky-den-proti-vloupani-2023>

¹⁵⁸ Viz informační kampaň KÚKK a Pomoc v nouzi, o.p.s. „Domácí násilí v době pandemie koronaviru může ESKALOVAT“. Dostupné zde: <https://www.bezport.cz/bezpecnost-krizove-rizeni/prevence-kriminality/osveta>

¹⁵⁹ ve vztahu ke změně definice znásilnění v trestním zákoníku světa zejména prostřednictvím osvěty šířit informaci o tom, že nesouhlasný pohlavní styk není nutě pouze ten násilím vynucený

OPATŘENÍ č. 4.2: Podpora realizace neinvestičních i investičních preventivních aktivit/opatření/projektů obcí zaměřených na sociální i situační prevenci	
Stručný popis	<p>Metodická a koordinační podpora obcí kraje v oblasti realizace aktivit/opatření/projektů zaměřených na sociální i situační prevenci.</p> <p>Podpora v oblasti realizace neinvestičních i investičních aktivit.</p> <p>Důraz na motivaci obcí k zajišťování vlastní bezpečnosti na svém území v problémových lokalitách prostřednictvím projektů jako např. APK¹⁶⁰, DP¹⁶¹, či např. bezpečnostní preventista¹⁶².</p> <p>Oblíbeným prvkem situační prevence využívaným obcemi jsou MKDS.¹⁶³</p> <p>Jedná se o specifický druh využití kamerových systémů v protiprávní činnosti nejzatíženějších obcí.</p> <p>Pro zajištění efektivity MKDS je nutná jeho kombinace s dalšími aktivitami z oblasti prevence kriminality.</p> <p>Mezi další možnosti včasné identifikace a prevence nežádoucího chování můžeme řadit v obcích aktuálně rozšiřované tzv. SED detektory, zvukové detektory detekující např. střelbu, tříštění skla, panický křik, agresivní chování ad.</p>
Cílová skupina	Veřejnost, děti a mládež, rodiny (s rizikem výskytu kriminálního chování u jejich členů), senioři, komunity a sociálně vyloučené lokality
Zodpovídá	OBKŘ KÚKK
Možné spolupracující subjekty	obce v kraji, obecní policie v kraji, KŘP KVK, MV
Časový horizont	2024-2028
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozšíření projektu APK v obcích kraje ➤ Rozšíření projektu DP v problémových bytových domech obcí kraje ➤ Využívání „bezpečnostních preventistů“ v rámci aktuálních potřeb jednotlivých obcí kraje

¹⁶⁰ Mezi hlavní účel působení jednotlivých asistentů prevence kriminality patří zvyšování pocitu bezpečí a snížení počtu spáchaných trestných činů i přestupků v rizikových lokalitách. Více informací o projektu APK zde: <https://www.mvcr.cz/clanek/informace-o-projektu-asistent-prevence-kriminality.aspx>

¹⁶¹ Projekt Domovník preventista nastoluje systém opatření v rámci triády situační prevence kriminality: bezpečný občan – bezpečný dům – bezpečná lokalita. Více informací o projektu DP zde: <https://prevencekriminality.cz/dobra-praxe/domovnik/>

¹⁶² Bezpečnostní preventista v případě potřeby dohlíží v potřebném časovém úseku na bezpečnost a dodržování pravidel v aktuálně rizikových částech obce např. dětská hřiště, okolí školy, autobusové zastávky apod.

¹⁶³ na které jsou uvolňovány státní finanční prostředky (např. dotační program MV), k 8. 11. 2023 rovněž v rámci dotační výzvy Ministerstva pro místní rozvoj v rámci Národního plánu obnovy „Demonstrativní aplikace ekosystémů sítí 5G pro chytrá města, obce a regiony“. Více informací zde: <https://budtesmart.cz/novinky/transformace-mest-diky-narodnimu-planu-obnovy-projekty-5g-pomahaji-v-ceskych-mestech>

Základní charakteristikou provozování a využívání městských kamerových dohlížecích systémů je jejich preventivní funkce, tj. vytváření bezpečných zón v exponovaných lokalitách. MKDS jsou instalovány v místech, kde se nejčastěji pohybují obyvatelé a návštěvníci měst, kde jsou koncentrovány kulturní, komerční a společenské instituce a kde jsou dopravní uzly měst např. náměstí, pěší a obchodní zóny, parkoviště, autobusové či vlakové nádraží, sídliště.

Jeho realizaci/instalaci je vhodné podložit jednotlivými bezpečnostními analýzami. Konkrétně se jedná například o analýzu jednotlivých trestných činů a přestupků a průzkum pocitu bezpečí v obci.

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. Kamerové systémy. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. © 2023 [cit. 2023-08-07]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/kamerove-systemy.aspx>

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vybudování a rozšiřování MKDS v obcích v kombinaci s dalšími projekty předcházejícími trestné činnosti (např. SED detektory) ➤ Využívání dostupných možností dotační podpory ➤ Užívání aplikace Mapa kriminality pro veřejnost (Mapy budoucnosti II.)¹⁶⁴ ➤ Aktuální informování obcí kraje o spektru finančního zajištění jednotlivých projektů
Financování	Finanční prostředky z Evropské unie – Operační program Zaměstnanost plus (2021-2027) a jiných zdrojů Finanční prostředky z kapitoly státního rozpočtu MV Finanční prostředky z rozpočtu kraje Finanční prostředky poskytované prostřednictvím Úřadu práce – Krajské pobočky v Karlových Varech Finanční prostředky z rozpočtu obcí

E. PRIORITA Č. 5: Prevence recidivy a viktimizace, podpora integrace

Osoby opakovaně trestané jsou dlouhodobým problémem napříč ČR.

Tento fenomén přetrvává i navzdory snahy ČR a jejího justičního aparátu aktivně řešit problém vysoké kriminální recidivy osob opouštějících výkon trestu a dalších osob s trestní minulostí.

Počet trestných činů i počet vězněných osob dlouhodobě mírně klesá resp. spíše kolísá. Index uvěznění je v ČR stále jedním z nejvyšších v rámci EU, i nadále se např. zvyšuje počet žen ve vězení.

Trestané osoby ve většině případů provází řada sociálních znevýhodnění (závislost na návykových látkách, zadluženost, nízká zaměstnatelnost, snížené sociální dovednosti, ohroženost bezdomovectvím, absence sociálního zázemí a materiálního zajištění). Uvedená znevýhodnění jsou pouze zlomkem překážek v souvislosti s možností integrace recidivujících osob do společnosti.

Každoročně se nachází v českých věznicích cca 18 000-20 000 vězňů¹⁶⁵ (19 052, 2022).

V kraji se nacházejí tři věznice pro muže. Jedná se o Věznici Kynšperk nad Ohří s celkem 701 vězněnými osobami k 31. 12. 2022, Věznici Ostrov s celkem 909 vězněnými osobami k 31. 12. 2022 a o Věznici Horní Slavkov s celkem 688 vězněnými osobami.

K 31. 12. 2022 počet vězněných osob v kraji dosahoval počtu 2 298. Vzhledem k tomu že Karlovarský kraj je nejmenším krajem v ČR v rámci počtu obyvatel, a jeden z nejmenších v oblasti rozlohy, odpykává si zde trest cca 12 % z celkového počtu vězněných osob v ČR.

Je jasné, že ne všichni věznění v některé z jmenovaných věznic byli obyvateli kraje Karlovarského, ovšem v závislosti na sociálních schopnostech, dovednostech a rodinného zázemí je jisté, že řada propuštěných osob z výkonu trestu v tomto kraji minimálně po nějaký čas zůstane.

¹⁶⁴ Dostupné zde: <https://kriminalita.policie.cz/>

¹⁶⁵ obvinění, odsouzení, chovanci

Z důvodu vysokého podílu vězňů vzhledem k charakteristice kraje (pro srovnání největší Středočeský kraj v rozloze i počtu obyvatel má na svém území 4 věznice s poměrem 17 % osob odpykávajících svůj trest) je nutné tomuto tématu věnovat pozornost. Dle Asociace organizací v oblasti vězeňství v kontextu recidivy spočívá efektivní snížení vězeňské populace v kombinaci rozumného nastavení trestní politiky s politikou sociální.

Dle statistických údajů Vězeňské služby České republiky se pohybovalo k 31. 12. 2022 nejvíce obviněných osob ve věkové kategorii 30-40 let, jak u mužů, tak i u žen. Toto věkové spektrum zahrnuje osoby v nejlepším produktivním věku je tedy žádoucí, aby se po propuštění z výkonu trestu zapojily do běžného denního chodu společnosti.

Nelze říci, že by v řádu posledních několika let počet nástupů odsouzených do výkonu trestu odnětí svobody výrazně klesal. Při zahrnutí převodu z vazby, či přímého nástupu do výkonu trestu odnětí svobody¹⁶⁶ se ročně počet nástupů do výkonu trestu odnětí svobody pohybuje mezi 8 000-10 000 (9 219; 2022). Délky trestů se u žen i mužů nejčastěji pohybují v délce 6 měsíců – 5 let. Nejvíce zastoupená kategorie u obou pohlaví je délka 1-2 roky (3 583 mužů; 371 žen; 2022). Ročně je v průměru udělován trest doživotí 45 krát v drtivé většině pro muže (nejčastější věková kategorie doživotně trestaných osob je u mužů i žen 45-60 let). Zajímavostí může být fakt, kdy k 31. 12. 2022 téměř 50 % osob s doživotním trestem nastoupilo v rámci prvotrestu. Nejčastějším rodinným stavem je svobodný/svobodná. Nejčastějším vzděláním odsouzených mužů i žen je základní vzdělání (48,03 %; 2022), následně pak vyučení bez maturity (34,74 %).

K 31. 12. 2022 celkem 66,1 % odsouzených bylo ve výkonu trestu více než jedenkrát. Zpravidla k rostoucímu počtu odpykaných trestů již ubývá počet osob, tedy nejčastější počet zastupovaly osoby prvotrestané (33,9 %), dále pak osoby již v minulosti jedenkrát trestané (21, 43 %), či dříve trestané již dvakrát (13, 69 %). Není výjimkou ani výskyt znovuodsouzených osob již po více než desáté.

Na základě jednotlivých klíčových faktorů¹⁶⁷ přibližně polovina (40 %) propuštěných osob z výkonu trestu opětovně páchá trestnou činnost do půl roku od propuštění.

Ročně se počet podmíněně propuštěných osob pohybuje kolem 2 000-3 000 (2 873; 2022).

Dominujícími spáchanými trestnými činy k 31. 12. 2022 byly u mužů i žen krádeže¹⁶⁸ u mužů pak maření úředního rozhodnutí a vykázaní¹⁶⁹, a porušování domovní svobody¹⁷⁰. U žen nejčastěji páchaným trestným činem kromě krádeží bylo zanedbání povinné výživy¹⁷¹ a neoprávněné držení platební karty¹⁷².

Za poslední léta lze pozorovat rovněž trend mírného vzrůstu četnosti trestných činů spáchaných v souvislosti s používáním a distribucí omamných a návykových látek (3 575; 2022).

K 31. 12. 2022 bylo odsouzeno celkem 17 498 osob, z toho 1 080 osob bylo cizí státní příslušnosti.

K 31. 12. 2022 se jednalo o celkem 19 052 vězňů.

¹⁶⁶ zahrnuje: nástup z občanského života, dodání policií, návrat po útěku, návrat z přerušení VTOS dle § 325/1 tr. ř. nebo převzetí z ciziny

¹⁶⁷ rodinné zázemí, disponibilní finanční prostředky ad.

¹⁶⁸ § 247 dle zákona č. 140/1961 Sb., § 205 dle zákona č. 40/2009 Sb.

¹⁶⁹ § 171 dle zákona č. 140/1961 Sb., § 337 dle zákona č. 40/2009 Sb.

¹⁷⁰ § 238 dle zákona č. 140/1961 Sb., § 178 dle zákona č. 40/2009 Sb.

¹⁷¹ § 213 dle zákona č. 140/1961 Sb., § 196 dle zákona č. 40/2009 Sb.

¹⁷² § 249b dle zákona č. 140/1961 Sb., § 234 dle zákona č. 40/2009 Sb.

Mezi nejčastěji vězněné osoby cizí státní příslušnosti patří občané Slovenska, Ukrajiny a Vietnamu.

Trestné činy, ale i další nežádoucí lidské chování (šikana, kyberšikana ad.) a konání má zpravidla dlouhodobý vliv na psychiku obětí a v horších případech rovněž i na opětovné začlenění se do běžného chodu společnosti a vlastního každodenního života.

Oběti mohou doprovázet důsledky fyzické (zranění vedoucí k dlouhodobému postižení), psychické (citová újma, psychické obtíže), sociální izolace, ekonomické (lékařské náklady, ztráta příjmů, škody na majetku), právní a byrokratické komplikace.

Tyto důsledky mohou mít závažný dopad do života obětí a mohou vyžadovat komplexní a dlouhodobou podporu. Z toho důvodu je klíčové zajistit informace o adekvátních službách včetně přístupu.

Zejména pokud vezmeme v potaz zvláště zranitelné oběti jako děti, či osoby vysokého věku. Je klíčové aby tyto osoby byly i preventivně obeznamovány na jaké adresy se mohou obracet v případě potřeby pomoci, jelikož řada událostí je rovněž doprovázena obrovským studem, ale mnohdy i nemožnosti samostatného dohledání pomáhajících institucí.

Dle ověřených informací Karlovarský kraj patří mezi regiony, které po začátku války Ruska proti Ukrajině evidují velký počet uprchlíků. Vysoký podíl ukrajinských uprchlíků na celkovém počtu obyvatel kraje podle statistik vykazuje hlavní město Praha, části Plzeňského kraje a právě Karlovarský kraj.

Vysoký počet se odráží i ve školách, kdy se podíl ukrajinských žáků na celkovém počtu žáků ve vybraných obcích s rozšířenou působností v kraji pohybuje okolo 12 % (průměr v ČR je 3,7 %).

K měsíci únoru 2024 v kraji žije dle údajů MV zhruba 14 200 ukrajinských uprchlíků. Z toho je téměř 3 700 osob mladší 18 let. Žen ve věku od 18 do 65 let je zhruba 6 700, mužů téměř 3 000.

Větší počet uprchlíků se dá vysvětlit hlavně tím, že v kraji, na Karlovarsku a Chebsku, jsou lázeňské komplexy, které měly v roce 2022 dostatečnou kapacitu pro jejich prvotní ubytování. Na Sokolovsku je jejich podíl výrazně menší. Zatímco na Sokolovsku uprchlíci z válkou postižené Ukrajiny tvoří jen 1,5 až 1,8 %, v obvodu obce s rozšířenou působností Karlovy Vary je to 6,9 %, ve správním obvodu města Cheb 7,3 % a Mariánských Lázních dokonce 12,2 %.

Problematiku sociálně vyloučených lokalit mapovala v roce 2006 tzv. Gabalova analýza, která v kraji identifikovala celkem 13 SVL. V roce 2012 dle vlastní analýzy kraje bylo identifikováno již 31 SVL a 9 lokalit ohrožených sociálním vyloučením. V roce 2015 v pořadí druhá Gabalova analýza rozšířila okruh ze sociálně vyloučených romských lokalit na identifikátory všeobecného sociálního vyloučení a míst ohrožených sociálním vyloučením, z čehož vyplynulo celkem již 61 SVL. Nárůst je tak důsledkem rozšíření parametrů a definice SVL a zároveň déle trvajícím sociálním propadem určitých komunit.

Dle údajů Ministerstva pro místní rozvoj, Odboru pro sociální rozvoj (Agentura) k roku 2020 bylo označeno indexem sociálního vyloučení celkem 55 % obcí kraje, které lze z hlediska sociálního vyloučení považovat za rizikové, 22 % obcí kraje bylo označeno jako sociálně vyloučené, či sociálním vyloučením ohrožené.

Je třeba říci, že nárůst SVL a lokalit ohrožených sociálním vyloučením není problémem pouze kraje Karlovarského, ale jedná se o problém celospolečenský, byť v nejzápadnější kraji ČR je situace jedna z nejzávažnějších¹⁷³. Jednotlivé údaje jsou pouze jakýmsi odhady včetně toho, že jako SVL může být označena bytová jednotka, ulice, část obce, či obec celá. SVL je tedy označen prostor nesoucí znaky sociálního vyloučení (např. přístup na otevřený trh práce, přístup k veřejným službám, sociálním službám a vzdělávání, kontakt se sociálním okolím, řešení osobní krize v podobě zadlužení, nemoci apod.; politická participace). Dalšími důležitými faktory jsou etnicita, nezaměstnanost, trestná činnost a výplaty příspěvků (živobytí) a doplatků (bydlení). Důležitým faktorem jsou také předčasné odchody ze vzdělávání.¹⁷⁴

V kraji žilo k 31. 12. 2022 celkem 38 533 cizinců, což představuje 13,1 % z celkového počtu obyvatel kraje. V rámci regionů se jedná celkem o třetí největší podíl mezi regiony ČR (po hlavním městě Praze a Plzeňském kraji). Nejpočetnější skupinu cizinců v kraji tvořili Ukrajinci (55,2 %). Dalšími nejvíce zastoupenými skupinami cizinců byly osoby z Vietnamu (17,0 %), Slovenska (5,9 %), Ruska (5,4 %) a Německa (4,6 %).

V meziokresním srovnání vykazoval nejvyšší počet cizinců okres Karlovy Vary (17 920), v okrese Cheb se nacházelo celkem 15 869. Naproti tomu v sokolovském okrese žije pouze 12,3 % z celkového počtu cizinců v kraji.

PRIORITA Č. 5: Prevence recidivy a viktimizace, podpora integrace

Karlovarský kraj vzhledem ke své rozloze a počtu obyvatel vykazuje řadu vysokých čísel v oblasti míry recidivy, každoročně evidované trestné činnosti včetně počtu SVL a počtu osob zastoupených v národnostních menšinách.

Z tohoto důvodu je třeba dlouhodobě neopomínat důležitost terciární prevence, pomoc obětem včetně sociálně integračních aktivit vzhledem k SVL, či minoritám.

OPATŘENÍ č. 5.1: Předcházení, či minimalizace opakovaného trestání osob opouštějících výkon trestu z důvodu jejich prvotního nezdaru v oblasti zajištění základních životních potřeb

Stručný popis	Příčina výkonu trestu, osobní charakteristika jedince, rodinné zázemí, disponibilní finanční prostředky patří mezi klíčové faktory, které ovlivňují a motivují vězně v rámci prvních kroků po opuštění výkonu trestu. Dle reálných příkladů z praxe propuštěné osoby z výkonu trestu často opětovně páchají trestnou činností právě v bezprostředním krizovém období po propuštění, které činí 48 hodin. Během této doby je nutné bezprostředně zajistit základní životní potřeby než bude osoba navázána na služby pomáhajících organizací, dojde k vyřízení zaměstnání, zajištění ubytování atd.
---------------	---

¹⁷³ dále se jedná také o Ústecký a Moravskoslezský kraj

¹⁷⁴ informace z oblasti SVL uvedeny na základě informací Mgr. Pavla Vaculíka, koordinátor pro romské záležitosti, národnostní menšiny a integraci cizinců, Odbor sociálních věcí, KÚKK

	Je prokázáno, že pokud v co nejkratším časovém úseku dojde k zajištění jednotlivých aspektů potřeb pro samostatné každodenní fungování úměrně se snižuje pravděpodobnost opakovaného páchaní trestné činnosti u konkrétní osoby.
Cílová skupina	Osoby opouštějící výkon trestu v rámci věznic v kraji, široká veřejnost
Zodpovídá	OBKŘ KÚKK
Možné spolupracující subjekty	Vybrané NNO (např. Rubikon CENTRUM, z. ú.), Věznice Horní Slavkov, Věznice Kynšperk nad Ohří, Věznice Ostrov, vybrané obce v kraji
Časový horizont	2024-2028
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Včasný záchyt osob opouštějících výkon trestu odnětí svobody, zajištění bezprostředních potřeb včetně následného provázání na pomáhající služby ad. ➤ Motivace propuštěných osob z výkonu trestu k vedení objektivně kvalitnějšího způsobu života ➤ Posílení a podpora terciární prevence na území kraje
Financování	Finanční prostředky z kapitoly státního rozpočtu MV Finanční prostředky z rozpočtu kraje

OPATŘENÍ č. 5.2: Podpora prevence viktimizace zejména ve vztahu ke zvlášť zranitelným obětem

Stručný popis	<p>Prevence viktimizace je důležitou součástí viktimologie, vědy, která se zabývá oběťmi trestných činů.</p> <p>Viktimizace se na první pohled často jeví jako fyzické zneužívání, ale existuje mnoho dalších forem. Patří sem psychické zneužívání, emocionální zneužívání, sexuální zneužívání, finanční zneužívání, domácí násilí a šikanování. Jedná se o témata, o kterých se mnohdy veřejně ve velké míře nehovoří.</p> <p>Viktimizace může mít za následek škody na zdraví, jako jsou duševní poruchy, úzkosti a deprese. Oběti viktimizace mohou také trpět fyzickými problémy, jako jsou bolesti hlavy, žaludeční potíže a nespavost, či problémy sociálními jako je izolace a vyhýbání se lidem.</p> <p>Viktimizace je komplexní problém, který zároveň vyžaduje komplexní řešení. Prevence viktimizace zahrnuje řadu opatření, které se zaměřují na ochranu obětí, poskytování podpory a vzdělávání, a také na snižování rizika další viktimizace.</p> <p>Prevence viktimizace bude primárně cílena mezi skupiny osob patřící mezi tzv. zvlášť zranitelné oběti¹⁷⁵. Jedná se především o děti, osoby vysokého věku (seniory), oběti znásilnění, týrání, násilí ad.</p> <p>Poskytování podpory a pomoci obětem trestných činů jako klíčový</p>
---------------	---

¹⁷⁵ zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů

	<p>prvek prevence viktimizace prostřednictvím podpory subjektů poskytujících pomoc obětem trestných činů.</p> <p>Zaměření se nejen na pomoc obětem, ale např. rovněž na práci s agresivními jedinci.</p> <p>Realizace vzdělávacích a osvětových akcí (informačních kampaní) za účelem poukázání na jistá, často tabuizovaná, témata s cílem upozornit, jaká jednání a chování ve směru k potencionálním obětem nejsou v pořádku, a poskytnutí možností řešení v poskytnutí kontaktů pomoci, či prostřednictvím učení se sebeúcty a vlastní hodnoty.</p> <p>Ze širšího úhlu pohledu vnímání a důsledků jednotlivých rizik pro jedince, jeho rodinu a i celou společnost bude zaměřována pozornost rovněž na osoby pracující v sexbyznysu.</p> <p>Prostřednictvím upozorňování na citlivá téma přimět osoby o nich hovořit a umět si najít a přijmout podporu z vlastního sociálního okruhu (rodina, přátelé apod.). Pomocí šíření povědomí o službách a kontaktech pomoci zvyšovat šanci řešení vlastní situace s profesionály.</p> <p>Zvyšování proaktivního přístupu jednotlivců a jejich zájmu o situace vedoucí k viktimizaci (únik a vyhýbání se rizikovým situacím, osobám apod.).</p> <p>Cílení na viktimizaci primární, sekundární i terciární. Důležitou součástí je také učít společnost (odbornou i neodbornou), jak přistupovat k obětem samotným, aby jim nebyla pouhým přístupem působena další traumata v podobě následných viktimizací.</p>
Cílová skupina	Zvláště zranitelné oběti (děti, senioři) a jejich rodiny, či blízké okolí, široká veřejnost, odborná veřejnost
Zodpovídá	OBKŘ KÚKK
Možné spolupracující subjekty	Státní i nestátní zainteresované subjekty, Policie ČR, MV, vybrané NNO (např. Rozkoš bez rizika, z.s.), Odbor sociálních věcí KÚKK, Odbor zdravotnictví KÚKK
Časový horizont	2024-2028
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podpora a pomoc obětem ➤ Vzdělávání a osvěta, informační kampaně na krizové téma ➤ Upozorňování na problémy, vyvracení mýtů a hovoření o citlivých tématech, společenských tabu ➤ Dostupné možnosti podpory a profesionální pomoci ➤ Zvýšení proaktivního přístupu jednotlivce
Financování	<p>Finanční prostředky z kapitoly státního rozpočtu MV</p> <p>Finanční prostředky z rozpočtu kraje</p> <p>Finanční prostředky poskytované prostřednictvím Úřadu práce – Krajské pobočky v Karlových Varech</p> <p>Finanční prostředky z rozpočtu obcí</p>

OPATŘENÍ č. 5.3: Podpora sociálně integračních aktivit ve vztahu k cizincům, národnostním menšinám a obyvatelům ze SVL

Stručný popis	<p>Realizace nejrůznějších aktivit na podporu sociální integrace ve vztahu k cizincům, národnostním menšinám a obyvatelům ze SVL.</p> <p>Kladení důrazu na hledání a užívání vhodných vybraných aktivit z důvodu zajištění efektivity. Běžné způsoby preventivních aktivit často v jistých lokalitách a pro určité skupiny osob nemají absolutně žádný efekt z důvodu odlišných zvyklostí a povahových charakteristik jednotlivých osob. Pro příklad lze uvést, že v obci se silným zastoupením romské menšiny nelze očekávat, že děti vydrží sedět dvě hodiny u tzv. frontálního vzdělávání u powerpointové prezentace zaměřené na prevenci vybraných sociálně patologických jevů, bude je to bavit a po jejím teoretickém vyslechnutí zcela změní své chování. V této oblasti se dle příkladů dobré praxe ukazuje, že prostřednictvím aktivit zaměřených na prevenci nudy a efektivního trávení volného času aktivitou, o kterou má vybraná skupina zájem (vhodné předem zjistit), lze tak i prostřednictvím uznávaných vzorů z této oblasti, optimálně následně prostřednictvím peer programů působit i volnou formou v rámci prevence sociálně patologických jevů. Navíc tyto aktivity prokazatelně propojují jednotlivé obyvatele mezi sebou z řad majority i minority a děti mají následně přímý efekt na své rodiče. Je jisté, že nejen u osob ze SVL a lokalit sociálním vyloučením ohrožených hrají v rámci efektivní prevence v oblasti sociálně patologických jevů svou roli faktory jako jsou exekuce, bydlení a zaměstnanost.</p> <p>V neposlední řadě se jedná v rámci prevence o podporu celých rodin, přičemž služby sociální prevence v podobě sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi jsou romskou menšinou nejvíce využívané. Dále se jedná o využívání nízkoprahových zařízení pro děti a mládež. Ostatní služby v podobě dlouhodobého poradenství, pomoci lidem s trestní minulostí o návrat do běžného života již méně. Některou ze služeb aktuálně využívá více než 50 % Romů.¹⁷⁶</p> <p>Podpora a spolupráce jednotlivých státních i nestátních subjektů působících v předmětné oblasti. Konkrétně se jedná o finanční podporu (přímá podpora, zprostředkování dostupných dotačních programů ad.), spolupráci v rámci propojení jednotlivých organizací s konkrétními lokalitami, obcemi a jejich vedením.</p> <p>V neposlední řadě se jedná o zprostředkovávání informací o jednotlivých menšinách směrem k odborné veřejnosti, za účelem lepšího porozumění určitým osobnostně charakteristickým zákonitostem a odlišnostem a přizpůsobení jednotlivých aktivit. Informace o osobnostně charakteristických zákonitostech a odlišnostech je vhodné naopak předávat i veřejnosti široké</p>
---------------	---

¹⁷⁶ informace z oblasti využívání sociálních služeb ze strany romské menšiny uvedeny na základě informací Ing. Jany Pilařové, vedoucí oddělení sociálních služeb, Odbor sociálních věcí, KÚKK (stav k únoru 2021)

	a jednotlivým minoritám za účelem snahy o lepší porozumění a překonávání bariér v podobě předsudků, stigmatizace apod. Cílem je co nejméně problematické oboustranně prospěšnému soužití minority a majority.
Cílová skupina	Cizinci, příslušníci národnostních menšin, obyvatelé ze SVL, většinová společnost
Zodpovídá	OBKŘ KÚKK
Možné spolupracující subjekty	Odbor sociálních věcí KÚKK, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Odbor pro sociální začleňování (Agentura) Ministerstva pro místní rozvoj ČR, Centrum na podporu integrace cizinců pro Karlovarský kraj, Český západ o.p.s.
Časový horizont	2024-2028
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizované aktivity pro vybrané skupiny osob s důrazem na zvolenou formu za účelem zajištění efektivity ➤ Realizované aktivity současně pro majoritní i minoritní společnost ➤ Realizované vzdělávací aktivity za účelem přiblížení většinové společnosti (včetně odborné veřejnosti) vybrané zvyklostí vybraných skupin osob za účelem lepšího pochopení určitých druhů chování a způsobů jednání z důvodu zefektivnění nejrůznějších realizovaných aktivit
Financování	Finanční prostředky z kapitoly státního rozpočtu MV Finanční prostředky z rozpočtu kraje Finanční prostředky poskytované prostřednictvím Úřadu práce – Krajské pobočky v Karlových Varech Finanční prostředky z rozpočtu obcí

6. Zdroje financování jednotlivých opatření

Nejčastěji využívané zdroje financování jednotlivých opatření¹⁷⁷:

- 1) Finanční prostředky z EU – Operační program Zaměstnanost plus (2021-2027) a jiných zdrojů
- 2) Finanční prostředky z kapitoly státního rozpočtu¹⁷⁸ MV (např. každoročně vyhlašovaný Programu prevence kriminality na místní úrovni¹⁷⁹ na podporu projektů krajů a obcí)
- 3) Finanční prostředky z rozpočtu kraje poskytované v rámci dotačního programu prevence kriminality a závislostního chování (dříve dotační program na podporu aktivit v oblasti prevence kriminality)
- 4) Finanční prostředky z rozpočtu kraje (krajské projekty, finanční spoluúčast kraje na realizaci jednotlivých projektů, poskytování individuálních dotací)

¹⁷⁷ Řazeno sestupně dle úrovně financující instituce, nikoli dle četnosti využívání daného zdroje financování krajem, či obcemi.

¹⁷⁸ Více o dotacích ze státního rozpočtu na projekty prevence kriminality [zde](#).

¹⁷⁹ Případně také období vyhlašovaného: [Dotačního programu pro zvýšení ochrany veřejných prostranství a objektů \(akcí\) veřejné správy, škol a školských zařízení jako měkkých cílů](#) v letech 2019-2021

- 5) Finanční prostředky z rozpočtu obcí (projekty obcí, finanční spoluúčast obcí na realizaci jednotlivých projektů např. ve spolupráci s krajem)
- 6) Finanční prostředky poskytované prostřednictvím Úřadu práce – Krajská pobočka v Karlových Varech¹⁸⁰

7. Způsob vyhodnocování

Způsob vyhodnocování indikátorů úspěšnosti (kritéria efektivity), které určí způsob rozpoznání dosažení cílů v podobě plnění jednotlivých opatření definovaných priorit:

- 1) Kraj každoročně prostřednictvím hodnotící zprávy, jejíž obsahem bude přehled realizovaných aktivit a činností za uplynulý rok, posoudí zda v průběhu předemětného roku došlo (zcela, částečně nebo vůbec) k plnění jednotlivých opatření definovaných priorit a z jakého důvodu. Součástí vyhodnocování bude rovněž posouzení efektivity dopadů jednotlivých aktivit a vynaložených prostředků.
- 2) Kraj každoročně aktualizuje analýzu kriminality¹⁸¹, vždy s porovnáním dat předcházejícího roku. Analýza kriminality zahrnuje vývoj trestné činnosti na území kraje a v jednotlivých okresech, a také skladbu kriminality dle jednotlivých druhů trestné činnosti, pachatelů a obětí, včetně problematiky domácího násilí.
- 3) Kraj poslední rok platnosti koncepce, tj. za období roku 2028, provede závěrečnou hodnotící zprávu, ve které posoudí dosažení cílů za celé období platnosti koncepce. Zhodnotí, která opatření se v rámci definovaných priorit nepovedla naplnit a popíše zásadní důvody. Součástí zhodnocení bude rovněž posouzení efektivity dopadů jednotlivých aktivit a vynaložených prostředků. Tato závěrečná hodnotící zpráva bude podkladem a přílohou následujícího koncepčního dokumentu.

8. Aktéři a jejich role

I přes zmiňování vybraných subjektů a institucí především v textu jednotlivých priorit koncepce, klíčoví aktéři působící na poli prevence kriminality, sociálně patologických jevů a zvyšování bezpečí občanů v kraji jsou podrobněji definováni v institucionální analýze kraje (viz Příloha č. 2).

Manažer prevence kriminality kraje koordinuje subjekty působící v oblasti prevence kriminality za účelem plnění jednotlivých opatření v rámci definovaných priorit. Těmto subjektům bude poskytovat konzultační a metodickou podporu a pomoc a výsledky jednotlivých aktivit a jejich úspěšnost bude konzultovat s Pracovní skupinou a Komisí bezpečnosti a prevence kriminality RKK.

Efektivní prevence v kraji je závislá na spolupracujících subjektech včetně míry jejich angažovanosti. Spolupráce formou sdílení a výměny informací je zde naprosto klíčová.

¹⁸⁰ Projekty Z Evropské unie – Evropský sociální fond - Operační program zaměstnanost; příspěvky aktivní politiky zaměstnanosti ad.

Značně využíváno v rámci financování např. dohledové služby ve škole, asistentů prevence kriminality ad.

¹⁸¹ Jednotlivé aktualizace dostupné na [Bezpečnostním portálu Karlovarského kraje](#).

9. Dlouhodobé řešení oblasti prevence kriminality na úrovni kraje

Prevence kriminality funguje tehdy, je-li realizována systematicky a dlouhodobě. Výsledky zpravidla nemusí být vidět instantně, ale její smysl a význam má v dlouhodobějším horizontu nezastupitelnou roli.

Kraj se bude zabývat problematikou prevence kriminality a bezpečností občanů rovněž i po ukončení platnosti této Koncepce a rovněž i Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022-2027. Po uplynutí platnosti tohoto koncepčního dokumentu, bude na základě aktuálních problémů a výzev zpracován dokument nový.

I nadále bude zachována a podporována činnost Pracovní skupiny, která má v této oblasti klíčový význam. Bude se jednat především o rozšiřování počtu členů včetně přizvání kompetentních hostů na základě potřeby diskuse nad aktuálními trendy z oblasti bezpečnosti a prevence kriminality. Podporován bude rovněž vznik místních pracovních skupin, či komisí¹⁸² za účelem zajištění přenosu informací i na místní úrovni a možnost tak řešit aktuální vyskytující se rizika za účelem zapojení subjektů z širšího spektra.

Pozice manažera prevence kriminality kraje zařazená na OBKŘ KÚKK bude nadále upevňována včetně zachování úvazku 1,0, neboť je tato pozice klíčová v krajské koordinaci prevence kriminality. Tato osoba je styčným důstojníkem nejen pro státní instituce jakými jsou ministerstva, ale i pro jednotlivé obce a dotčené státní i nestátní organizace v kraji. Účastní se a obhajuje realizace projektů kraje či obcí na MV a koordinuje preventivní aktivity kraje včetně realizace vlastních projektů. Neméně důležité je metodické vedení manažerů prevence kriminality obcí III. stupně a dalších především menších obcí, které realizují, či chtějí realizovat aktivity z oblasti prevence kriminality a podněcuje méně aktivní obce ke spolupráci a k řešení vlastních problémů na svém území.

¹⁸² jako příklad lze uvést Pracovní skupinu protidrogové politiky a Tým pro mládež Cheb, či Pracovní skupinu prevence kriminality městských policí Karlovarského kraje

V. ZÁVĚR

Koncepce prevence kriminality Karlovarského kraje na léta 2024-2028 navazuje na předchozí koncepční materiál z období 2018-2022, čímž kraj projevil zájem i nadále řešit situaci v oblasti kriminality na svém území a to snahou o její předcházení.

Při zpracování nového dokumentu mapujícího prevenci kriminality bylo využito relevantních dat, znalostí a zkušeností odborníků dané oblasti, s odkazy na příklady dobré, ale i špatné praxe.

Seznam zkratk

APK – Asistent prevence kriminality

ČR – Česká republika

ČSN – Česká technická norma

Dotační program – Dotační program Karlovarského kraje na podporu aktivit v oblasti prevence kriminality

DP – Domovník preventista

EU – Evropská unie

IZS – integrovaný záchranný systém

Koncepce – Koncepce prevence kriminality Karlovarského kraje na léta 2024-2028

Kraj – Karlovarský kraj

KŘP KVK – Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje

KÚKK – Krajský úřad Karlovarského kraje

MKDS – Městský kamerový dohlížecí systém

MV – Ministerstvo vnitra ČR

NNO – nestátní nezisková organizace

OBKŘ – Odbor bezpečnosti a krizového řízení

OSPOD – orgán sociálně-právní ochrany dětí

PPP – pedagogicko-psychologická poradna

Pracovní skupina – Pracovní skupina pro realizaci prevence kriminality v Karlovarském kraji

Program – Program prevence kriminality na místní úrovni

RKK – Rada Karlovarského kraje

SRN – Spolková republika Německo

SVL – sociálně vyloučená lokalita

VTOS – výkon trestu odnětí svobody

Zásady - Zásad pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni

Seznam použitých zdrojů

1. Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022-2027
2. Koncepce prevence kriminality Karlovarského kraje na léta 2018-2022
3. Krajská protidrogová koncepce Karlovarského kraje na léta 2020-2024
4. Bezpečnostní strategie Karlovarského kraje 2020-2024
5. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji na období 2024-2026
6. Analýza sociálně vyloučených romských lokalit v Karlovarském kraji, 2013
7. Analýza sociálně vyloučených lokalit, MPSV, 2015
8. Petra ŠTĚPÁNOVÁ. Majetková kriminalita a její prevence [on-line]. Praha, červenec 2017 [cit. 2023-11-08]. Dostupné https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/92288/DPTX_2016_1_11_220_0_354267_0_183751.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta. Vedoucí diplomové práce doc. JUDr. Ivana Zoubková, CSc.
9. zprávy o stavu romské menšiny v České republice
10. Technická norma ČSN 73 4400 „Prevence kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení“ do praxe
11. Koncepce města Chebu v oblasti protidrogové politiky a ostatních závislostí 2023 – 2025
12. Prevence kriminality v ČR, web prevencekriminality.cz, 2024
13. MV, web mvcr.cz, 2024
14. Bezpečnostní portál Karlovarského kraje, web bezport.cz, 2024
15. Aktuálně, web aktualne.cz, 2023
16. Cheb, webová stránka <https://www.cheb.cz/socialni-zaclenovani-mesta-chebu/ds-34383/archiv=0&p1=75758>
17. Karlovarský kraj, web kr-karlovarsky.cz, 2024
18. Kriminalita policie, kriminalita.policie.cz, 2024
19. Vězeňská služba ČR, web vs-cr.cz, 2024
20. Policie ČR, web policie.cz, 2024
21. NPI revize rámcových vzdělávacích programů, web revize.rvp.cz, 2024

Seznam příloh

Příloha č . 1 Bezpečnostní analýza Karlovarského kraje (analýza kriminality, sociodemografická analýza, institucionální analýza)

Příloha č. 2 Přehled členů Pracovní skupiny pro realizaci prevence kriminality v Karlovarském kraji a Komise bezpečnosti a prevence kriminality Rady Karlovarského kraje